PRIMER INFORME – UNA NOVA ECONOMIA

Un model econòmic que no arriba a final de mes

Com viu la població espanyola el cost de la vida i a quines solucions dona més suport

IDRA

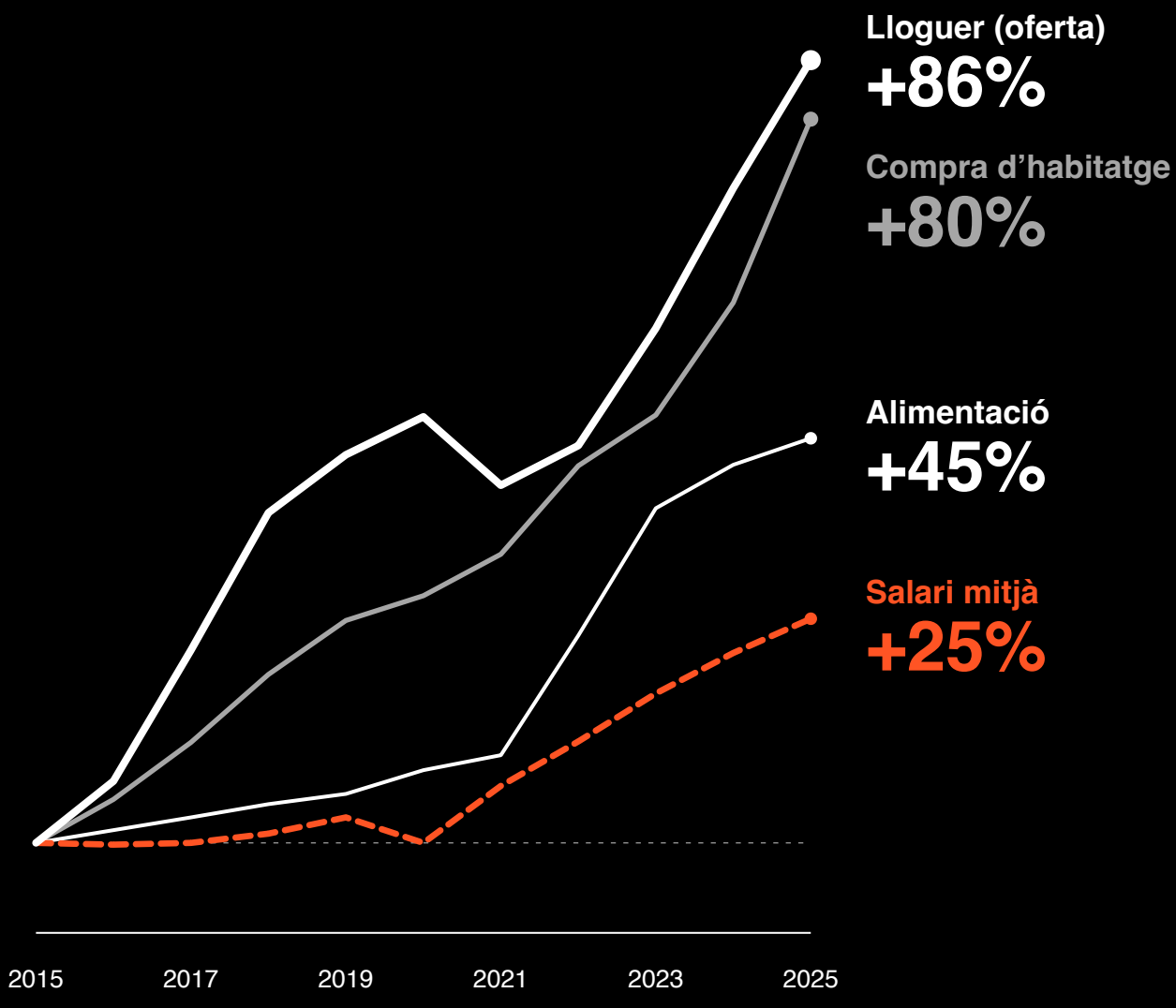

Realitzat per

IDRA, Institut de Recerca Urbana de Barcelona

Autoria

Rubén Martínez, Eloi Gummà i Adrià Rodríguez (IDRA)

Enquesta

Comissionada pel Global Fund for a New Economy, elaborada en col·laboració amb d|part. Treball de camp de SAGO.

Amb el suport de

Global Fund for a New Economy

Disseny i maquetació

IDRA

Llicència

Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional (CC BY-NC-SA)

Per a qualsevol consulta

idra@idrabcn.com

Com citar aquest informe

Martínez, R., Gummà, E. i Rodríguez, A. (2026). *Un model econòmic que no arriba a final de mes. Com viu la població espanyola el cost de la vida i a quines solucions dona més suport*. IDRA.

Barcelona, octubre de 2026

IDRA Institut de Recerca Urbana de Barcelona

Sumari

Algunes xifres clau 5

Resum executiu 6

1. El PIB creix, els sous no 9

2. Viure sense marge 13

3. Qui fixa el preu 19

4. Una disputa oberta 27

5. Qui ho paga? 32

6. Les quatre propostes 35

- 01 Impost a l'acaparament i gran sistema d'habitatge públic 36
- 02 Cistella de la compra garantida 39
- 03 Energia renovable de propietat pública o comunitària 41
- 04 Impostos a la riquesa 43

Annex metodològic 45

Referències 48

Bibliografia seleccionada 52

Índex de gràfics

Gràfic 1.	L'economia creix sobretot perquè hi ha més gent treballant	10
Gràfic 2.	L'essencial puja més que el sou	11
Gràfic 3.	La pressió es concentra al centre, no a la cua	14
Gràfic 4.	La por arriba molt més lluny que la necessitat	15
Gràfic 5.	Pa i roses: què es retalla quan no arriba	16
Gràfic 6.	Viure de lloguer, viure amb més por	17
Gràfic 7.	Com funciona la inflació de venedors	20
Gràfic 8.	La propietat es concentra	22
Gràfic 9.	Gravar qui acumula habitatges, la proposta amb més suport	23
Gràfic 10.	Un coll d'ampolla entre el camp i la taula	24
Gràfic 11.	Les dues propostes més prioritzades de l'enquesta	24
Gràfic 12.	Energia: un consens ampli però sense urgència	26
Gràfic 13.	La intervenció travessa els blocs, el mercat polaritza	29
Gràfic 14.	Què mou el vot en habitatge i alimentació	30
Gràfic 15.	Mesures que es valoren, però que no es defensen	31
Gràfic 16.	Que els més rics paguin més: popular i prioritari	33

Algunes xifres clau

13%

de la població viu amb comoditat i estalvia amb regularitat, tot i que l'economia va créixer un 2,7% en l'últim any.

+4%

ha crescut el salari real des de l'any 2000. El que produeix cada persona ocupada, un 11%.

+86%

ha pujat el lloguer anunciat des de 2015, i el preu de compra de l'habitatge, un 80%. El sou mitjà, només un 25%.

49%

de la població arriba, com a molt, a cobrir allò bàsic. Entre qui viu de lloguer, un 90% té por de no tenir un habitatge digne.

×4,5

habitatges en mans de grans tenidors entre 2008 i 2025: de 138.000 a 626.000.

69%

de suport mitjà a les propostes d'intervenció pública, davant del 53% de les de mercat. També un 63% entre votants de PP i Vox.

70%

creu que els més rics han de pagar força més impostos. És la quarta proposta més prioritzada de les 25 de l'enquesta.

+9 punts

de probabilitat de votar un partit que proposa més impostos al 10% més ric, respecte d'un que descarta apujar-los.

Resum executiu

L'economia espanyola creix per sobre de la mitjana de la zona euro, però la majoria de la població no ho nota a final de mes. Les solucions que passen per intervenir els preus i gravar els més rics tenen el suport de la majoria, també d'una part important dels votants de PP i Vox, però encara no s'han convertit en una prioritat política. Aquest informe analitza per què, a partir d'una enquesta a 1.850 persones feta el juliol de 2026, comissionada pel Global Fund for a New Economy i elaborada en col·laboració amb d|part. Examina com es viu la pressió econòmica a les llars, qui fixa el preu de l'habitatge, l'alimentació i l'energia, quin suport tenen les diferents solucions i quines poden moure el vot. L'informe conclou amb quatre propostes d'acció pública, l'última de les quals planteja com finançar-les.

A continuació es presenten set punts clau que en sintetitzen els principals continguts:

1. El PIB creix, els sous no

- L'economia espanyola va créixer un **2,7%** en l'últim any, però només un **12,5%** de la població viu amb comoditat i estalvia amb regularitat.
- El salari real per assalariat era el 2025 només un **4%** més alt que l'any 2000, mentre que el que produeix cada persona ocupada ha crescut un **11%**. L'excepció són els sous més baixos, que han millorat amb la pujada del salari mínim, un **66%** des de 2018.
- Des de 2015, el sou mitjà ha pujat un **25%**, mentre que el lloguer anunciat ho ha fet un **86%**, el preu de compra de l'habitatge un **80%** i els aliments un **45%**.

2. Viure sense marge

- **Gairebé la meitat** de la població (49,4%) arriba, com a molt, a cobrir allò bàsic.
- La por supera la privació. Un **78,3%** està preocupat per no poder estalviar, un **74,5%** per la jubilació i un **72,2%** per no arribar a final de mes, tot i que només una de cada quatre persones suspèn l'economia de la seva llar.
- Entre les llars que no viuen amb comoditat, un **68%** retalla en vacances, un **35,2%** en calefacció o aire condicionat i un **20%** en menjar saludable. Les de renda més baixa retallen en menjar saludable **més de tres vegades més** que les de renda més alta.
- Qui viu de lloguer pateix més. Un **21,6%** no cobreix o amb prou feines cobreix allò bàsic, gairebé el triple que entre els propietaris (8%), i un **90,4%** té por de no tenir un habitatge digne.

3. Qui controla l'oferta pot fixar el preu

- En mercats concentrats, una sacsejada com una pandèmia o una guerra permet a les grans empreses apujar preus alhora sense posar-se d'acord. És el que l'economista Isabella Weber anomena **inflació de venedors**.
- **Habitatge.** Entre 2008 i 2025, els tenidors amb més de deu immobles han passat d'acumular **138.000 a 626.000** habitatges. Entre 2008 i 2022, les llars propietàries han baixat del 79% al 64%, i avui l'habitatge de lloguer social amb prou feines arriba al 3,5% del parc.
- **Alimentació.** Sis grups concentren més de cent marques i van guanyar **1.281 milions** el 2024. Les sis primeres cadenes de distribució sumen el **56%** del mercat, i el resultat brut d'explotació de la distribució alimentària va arribar el 2024 a gairebé **7.500 milions**.
- **Energia.** Endesa, Iberdrola i Naturgy subministren prop del **80%** dels punts de consum d'electricitat. Les renovables ja generen el 55,5% de l'electricitat, però un **15,9%** de la població no pot mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, el doble que el 2019.

4. Les solucions d'intervenció tenen suport majoritari

- Els **topalls de preus** en temps de crisi (82,5%) i la **distribució pública d'aliments** (80,5%) són dues de les propostes amb més suport de l'enquesta i les dues més prioritzades.
- Un **impost progressiu** a les rendes del lloguer segons el nombre d'habitatges té el suport del **66,1%**, també de dos de cada tres propietaris.
- Les **renovables de propietat pública o comunitària** tenen el suport del **74,7%**, encara que es prioritzen poc.
- Donar llibertat per comprar habitatges com a inversió obté el suport de menys de la meitat de la població (**47,6%**).

5. Una disputa oberta

- Les propostes d'intervenció pública tenen un suport mitjà del **69,2%**, davant del 53,1% de les de mercat, i es prioritzen molt més (42,3% davant del 27,3%).
- El sentit comú, però, encara està en disputa. Com a mínim un **42,9%** vol topar el preu dels aliments en moments de crisi i alhora creu que s'ha de deixar al mercat.
- La intervenció travessa els blocs. Té un **63%** de suport entre els votants de PP i Vox, mentre que les propostes de mercat separen més de **40 punts** els votants de Frente Amplio dels de PP i Vox.
- Les propostes mouen vots. Un programa que proposa **ampliar el parc públic** té **7 punts** més de probabilitat de ser votat que un que defensa desregular, i un que garanteix **aliments bàsics per a tothom**, **4,9 punts** més.

- Les mesures del govern es valoren, però no es viuen com una conquesta a defensar. Un 34,5% diu que la pujada del salari mínim l'ha beneficiat, però només un 30,9% té por de perdre-la. El que més preocupa és l'estat del benestar, i un **44,5%** té por de retallades als serveis públics.

6. Gravar els més rics és popular i dona vots

- Un **70%** creu que els més rics han de pagar força més impostos, i és la **quarta proposta més prioritzada** de les 25 de l'enquesta.
- El suport és transversal. Hi està d'acord el **63%** dels votants del PP i el **59%** dels de Vox.
- Proposar impostos al 10% més ric augmenta en **9 punts** la probabilitat de votar un partit, respecte d'un que descarta apujar-los.

7. Quatre propostes per recuperar el control dels béns essencials

L'informe planteja quatre mesures i el que pot fer cada nivell d'administració, de la Unió Europea als municipis.

- **Habitatge.** Un impost a l'acaparament, progressiu a partir del tercer habitatge, i un gran sistema d'habitatge públic de **2,3 milions** d'habitatges en vint anys.
- **Alimentació.** Una cistella de la compra garantida, amb infraestructures publicocooperatives, compra pública i una Seguretat Social de l'Alimentació.
- **Energia.** Renovables de propietat pública o comunitària venudes a preu de cost, amb una empresa pública estatal i el dret al confort tèrmic tot l'any.
- **Fiscalitat.** Una reforma de l'Impost sobre el Patrimoni i de la tributació de les rendes del capital que, amb més persecució del frau, podria fer passar la recaptació anual d'uns 2.000 milions a entre 15.000 i 20.000 milions.

1.

El PIB creix, els sous no

Com pot ser que l'economia creixi i la majoria no aconsegueixi estalviar?

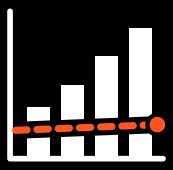

Una administrativa de trenta-vuit anys amb contracte indefinit viu de lloguer amb la seva parella, tècnic de manteniment, i un fill petit. A final de mes han pogut pagar totes les factures, però no els queda res per estalviar. **Fa anys que el seu sou amb prou feines es mou, mentre l'habitatge i la cistella de la compra no paren de pujar**. El setembre de 2026, un pis de 70 metres anunciat a Madrid costava de mitjana uns 1.640 euros al mes, el preu més alt mai registrat a la ciutat.[1] Al supermercat s'han passat a la marca blanca i als *packs* familiars, sense saber que **els productes més barats són els que més s'han encarit**.[2] Aquest estiu, el de més dies d'onada de calor mai registrats, l'aire condicionat només s'ha encès les nits més insuportables, i amb poca potència.[3] Les vacances s'han reduït a dues setmanes a la casa del poble dels pares, i la idea de comprar un pis s'ha esvaït, perquè **sense capacitat d'estalvi és impensable reunir l'entrada d'una hipoteca**.

A finals de juliol, el telenotícies obria amb una bona notícia. L'INE confirmava que l'economia espanyola havia crescut un 2,7% en un any[4] i allargava **una ratxa en què el PIB ha crescut més del doble que la mitjana de la zona euro**.[5] El president del Govern havia dit dos anys enrere que «l'economia espanyola va com un coet»,[6] però a casa d'aquella família la notícia semblava descriure un altre univers. **L'economia anava bé, però per a qui?**

Gràfic 1. L'economia creix sobretot perquè hi ha més gent treballant

Índex, 2000 = 100, en termes reals.

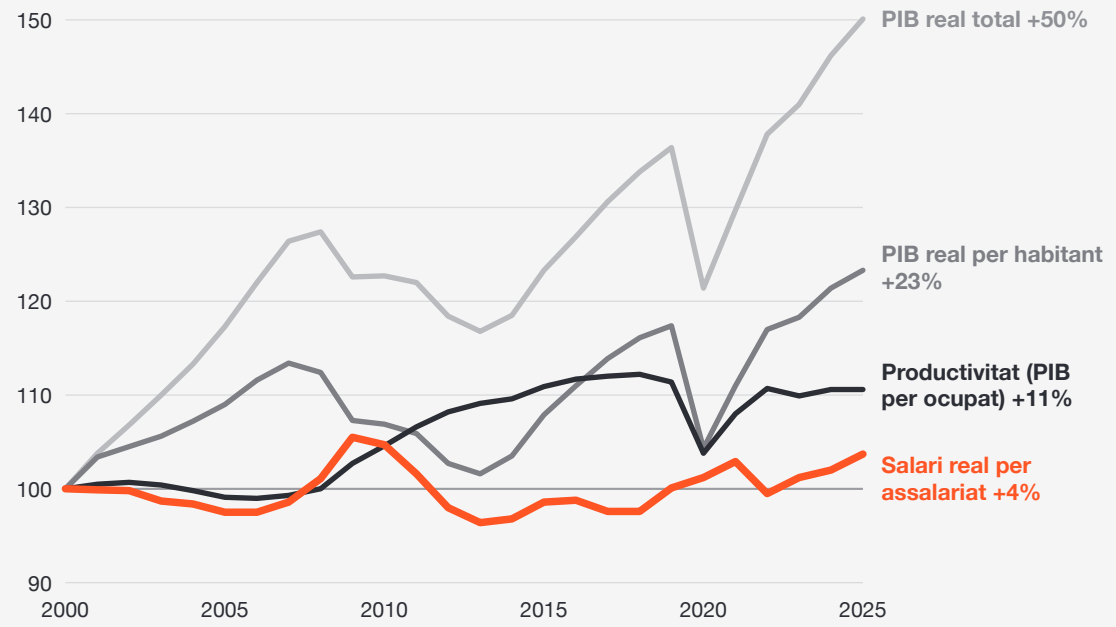

Font: elaboració pròpia a partir d'Eurostat (nama_10_gdp, nama_10_pc i nama_10_lp_ulc). Productivitat: PIB real per persona ocupada. Salari real: remuneració per assalariat deflactada amb l'IPCA (amb el deflactor del PIB, el creixement seria del 6%).

Només un 12,5% de la població viu amb comoditat i estalvia amb regularitat

Aquest no és un cas aïllat. Segons l'enquesta en què es basa aquest informe, feta el juliol de 2026, comissionada pel Global Fund for a New Economy i elaborada en col·laboració amb el *think tank* d|part, **només un 12,5% de la població viu amb comoditat i estalvia amb regularitat**. Set de cada deu persones poden cobrir allò necessari, però estalvien poc o no poden assumir cap despesa important, una franja on es troba bona part de la classe mitjana. **Com pot ser que l'economia creixi i la majoria no aconsegueixi estalviar?**

El salari real era el 2025 només un 4% més alt que l'any 2000

Part de la resposta és que **el salari real porta més de vint anys gairebé estancat.** El 2025 era només un 4% més alt que l'any 2000, mentre que el que produeix cada persona ocupada ha crescut un 11%. Els contractes de lloguer s'actualitzen cada any segons l'evolució dels preus, però **només una part dels convenis laborals inclou clàusules que protegeixin els sous de la inflació**. És cert que la suma de tots els sous que es paguen al país ha crescut molt des de 2019, però dues terceres parts d'aquest augment s'expliquen perquè hi ha més gent treballant, i només una perquè cada treballador cobri més.[7] L'excepció són els sous més baixos, que han millorat clarament amb la pujada del salari mínim, un 66% des del 2018.[8] Qui cobra per sobre del mínim, la majoria, continua amb el sou estancat.[9]

Gràfic 2. L'essencial puja més que el sou

Índex, 2015 = 100 (preus i sous nominals).

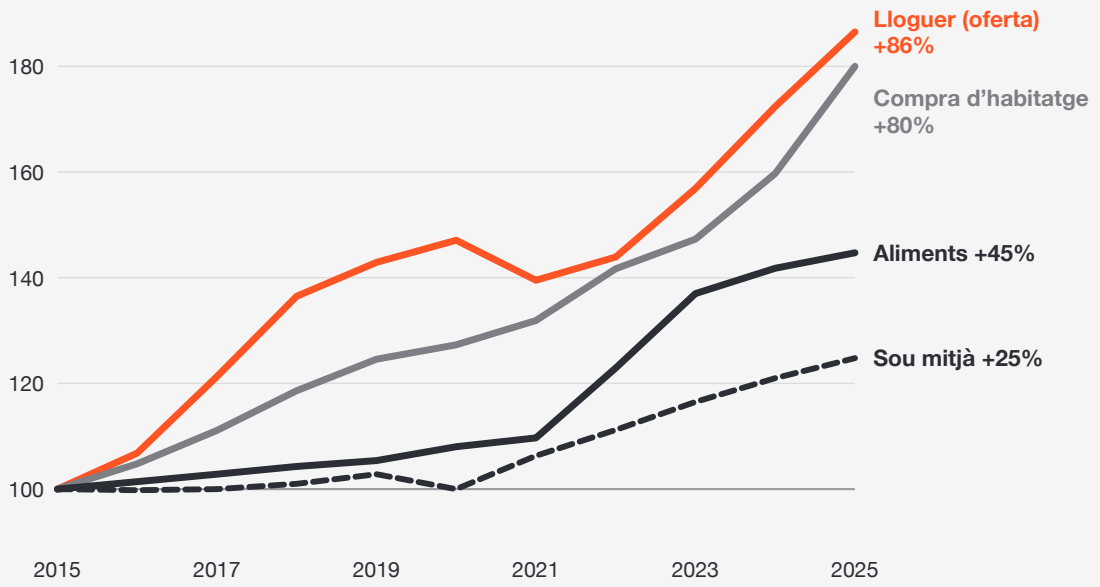

Font: elaboració pròpia a partir de l'INE (Índex de Preus d'Habitatge, IPCA d'aliments i Enquesta Trimestral de Cost Laboral) i d'idealista (preu mitjà d'oferta del lloguer). Mitjanes anuals 2015-2025.

L'altra part de la resposta és **on van a parar els diners tan bon punt entren a casa**. L'habitatge s'ha convertit en la millor inversió del país, amb un rendiment brut del 16% el 2025, i són les llars amb més renda i els fons d'inversió els que concentren les compres per invertir.[10] Quatre de cada deu llars que lloguen a preu de mercat **hi destinen més del 40% dels ingressos**, i un de cada quatre llogaters que per ingressos no compta

com a pobre queda per sota del llindar de risc de pobresa un cop paga el lloguer.[11] **A l'alimentació**, **les grans cadenes de distribució van tancar el 2024 amb beneficis històrics**.[12]

El govern central gairebé no ha tocat les despeses que buiden el pressupost domèstic

D'aquí en surt una lliçó incòmoda per al govern de coalició. Ha millorat els ingressos d'algunes llars, sobretot amb el salari mínim, i ha reduït la temporalitat amb la reforma laboral, però **gairebé no ha tocat les despeses que buiden el pressupost domèstic cada mes i que transfereixen renda cap a propietaris i grans empreses**. Ha subvencionat el transport i, en moments puntuals, ha rebaixat l'IVA d'alguns aliments, però sense intervenir en com es fixen els preus. La regulació dels lloguers només s'aplica allà on les comunitats autònomes han volgut declarar zones tensionades. On sí que va intervenir de debò en el preu, amb el topall al gas, la factura de la llum va pujar molt menys que a la resta d'Europa durant la crisi de 2022 per la invasió d'Ucraïna. I quan ha intentat anar més lluny en l'habitatge, **amb els decrets de finals de setembre, el Congrés els va tombar** el 2 d'octubre amb vots de PP, Vox i Junts.[13]

Les rendes del lloguer declarades gairebé s'han duplicat en una dècada, mentre el salari real amb prou feines es movia.

Mentrestant, una part creixent del que la gent guanya treballant acaba en mans de grans corporacions i rendistes que acaparen els recursos que tothom necessita per viure. **Les propostes per intervenir els preus o reforçar el paper públic en alguns sectors tenen una clara majoria a favor**, com mostra aquest informe, i **en el cost de la vida les preferències no semblen respectar les fronteres dels partits**. Paradoxalment, qui sembla capitalitzar avui el malestar és la dreta, que no porta cap d'aquestes propostes als seus programes.

Aquest és el primer de dos informes que IDRA publica a partir d'una mateixa enquesta. El següent apartat mostra **com es viu aquesta pressió a les llars**. El tercer analitza **per què s'han encarit l'habitatge, l'alimentació i l'energia**, qui se n'ha beneficiat, **i quin és el suport social a les diferents solucions** per fer-hi front. El quart examina la disputa política al voltant del cost de la vida i les **propostes que poden moure el vot**. El cinquè planteja **com es podrien finançar aquestes solucions**, i el sisè proposa **quatre mesures** traduïdes als nivells europeu, estatal, autonòmic i municipal.

2.

Viure sense marge

Com es viu la pressió financera en l'àmbit domèstic?

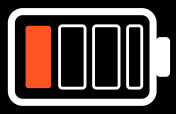

2.1	Ni pobres ni tranquils	14
2.2	Més por que necessitat	15
2.3	Retallar el pa i les roses	16
2.4	Qui ho pateix més	17

Com es viu la pressió financera en l'àmbit domèstic? A més de preguntar com va l'economia de la llar, l'enquesta ha preguntat quines coses fan por i què es retalla quan els diners no arriben. El retrat té tres trets. **La pressió és àmplia però rarament extrema**. **Pesa més com a por del futur** que com a privació present. I **obliga a retallar tant el pa com les roses**, és a dir, les necessitats bàsiques i també el lleure i les vacances.

2.1. Ni pobres ni tranquils

Quan es demana a la gent que puntuï de l'1 al 10 la situació econòmica de la seva llar, **només una de cada quatre persones (24,9%) es posa un 4 o menys**, i el gruix se situa a la part central de l'escala. Quan la pregunta passa de la nota a la descripció, **gairebé la meitat de la població (49,4%) arriba, com a molt, a cobrir allò bàsic**.

Gràfic 3. La pressió es concentra al centre, no a la cua

Situació econòmica de la llar, % de la població.

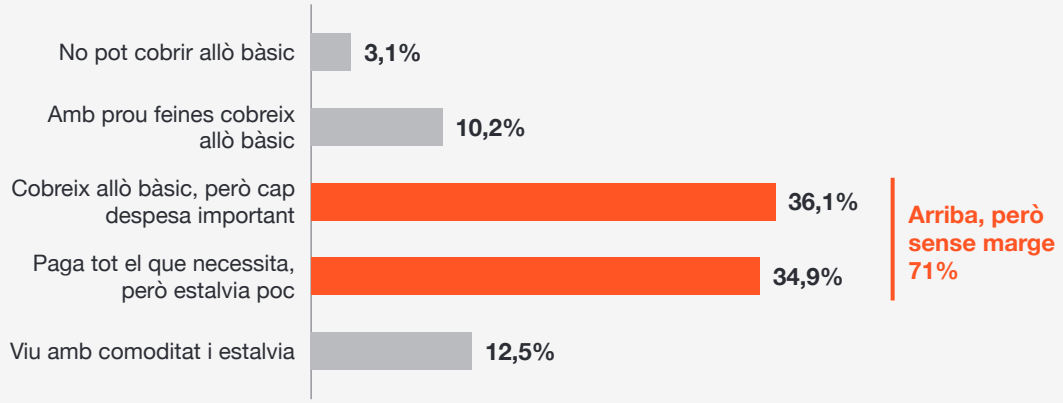

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850), pregunta G6a. Un 3,2% no respon.

Un 13,3% no hi arriba o amb prou feines hi arriba, i un 36,1% cobreix allò bàsic però no pot assumir cap despesa important. Un 34,9% més cobreix tot el que necessita, però estalvia poc. La pressió es concentra al centre de la distribució, molt més que a la cua. L'Enquesta de Condicions de Vida apunta en la mateixa direcció. Un 8,5% de la població arriba a final de mes amb molta dificultat, però **un 36,4% no pot fer front a una despesa imprevista**.[14]

Quatre de cada deu persones suspenen l'economia del país

Totes les fonts coincideixen en un segon tret. La gent percep la seva situació millor que la del país. A l'enquesta, una de cada quatre persones suspèn l'economia de la seva llar, però **quatre de cada deu suspenen la del país**, un patró que també recull el baròmetre del CIS.[15] L'informe Horizontes d'H/Advisors hi afegeix un matís. **Un 71,5% creu que portar una vida de classe mitjana és fora de l'abast de la majoria**, però només un 33,8% la veu fora del seu propi abast.[16]

2.2. Més por que necessitat

Gairebé tres de cada quatre tenen por de no arribar a final de mes

Si el present és de pressió més que de privació, **el futur es viu com una amenaça**. Les preocupacions que recull l'enquesta superen de molt la proporció de gent que avui ho passa malament. Un 78,3% està preocupat per no poder estalviar, un 74,5% per no tenir prou diners a la jubilació, un 72,2% per no arribar a final de mes, i un 65,5% per no tenir un habitatge digne on viure. Només una de cada quatre persones suspèn la situació de la seva llar, però **gairebé tres de cada quatre tenen por de no arribar a final de mes**.

Perdre la feina preocupa gairebé la meitat de la població (48,4%), una xifra molt per sota de qualsevol de les preocupacions sobre els diners. Amb l'atur per sota del 10%, **la inquietud s'ha desplaçat de tenir feina a poder-ne viure**.[17]

Gràfic 4. La por arriba molt més lluny que la necessitat

% de la població preocupada per cada qüestió, i % que suspèn avui la situació de la seva llar.

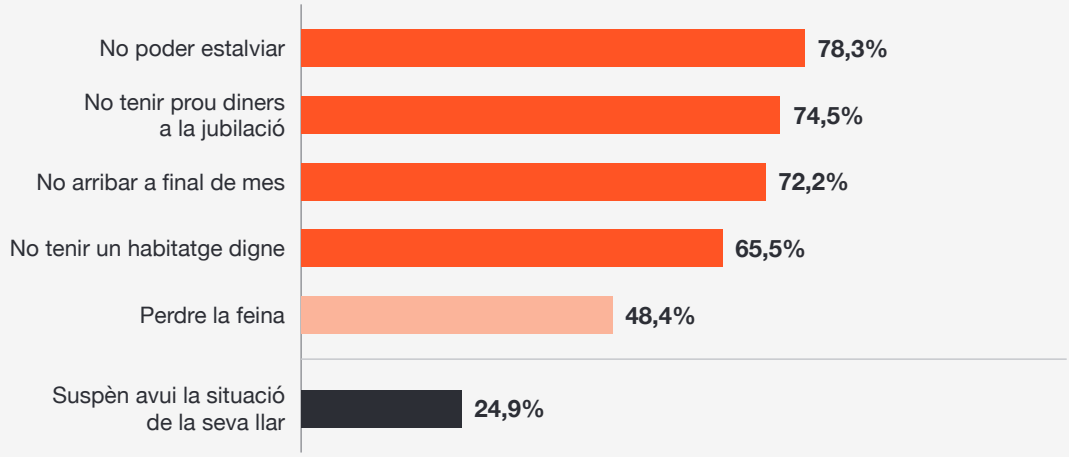

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n ≈ 1.380), preguntes Cc5 (bastant o molt d'acord) i Cc1 (puntuació de 4 o menys sobre 10).

Tampoc no hi ha un horitzó d'expectativa de millora que contraresti aquesta por. Quan es pregunta per la situació pròpia d'aquí a tres o cinc anys, **la resposta més freqüent és que continuarà igual (42,3%)**. El pessimisme creix quan es mira el país, on **el 39% espera que el nivell de vida empitjori**.[18] La promesa que l'esforç d'avui es tradueix en benestar demà ha deixat de funcionar com a expectativa compartida.

Aquesta por, però, encara no té un signe polític clar. **Pot alimentar la demanda d'un Estat que protegeixi o la d'un discurs que culpi, per exemple, la immigració**. Cap a on es decanti és just el que està en disputa, i ho analitzem a l'apartat 4.

2.3. Retallar el pa i les roses

La consigna «pa i roses», associada a la vaga de les obreres tèxtils de Lawrence de 1912, reclamava **un salari per viure i també el temps lliure i la bellesa que fan que la vida valgui la pena.** Les retallades que declara la gent tenen aquesta doble cara. **Les més esteses toquen el descans i el lleure.** Entre les llars que no viuen amb comoditat (gairebé nou de cada deu), un 68% diu que de vegades o sempre **ha de retallar en vacances**, un 46,4% en millores de la casa, un 43,2% en equips tecnològics com l'ordinador o el mòbil i un 34,4% en activitats culturals, esportives o de lleure. **La retallada arriba també a allò essencial.** Un 35,2% limita la calefacció o l'aire condicionat, un 20% el menjar saludable i un 16,2% el menjar en general.

Gràfic 5. Pa i roses: què es retalla quan no arriba

% de la població que de vegades o sempre ha de retallar en cada despesa, entre les llars que no viuen amb comoditat.

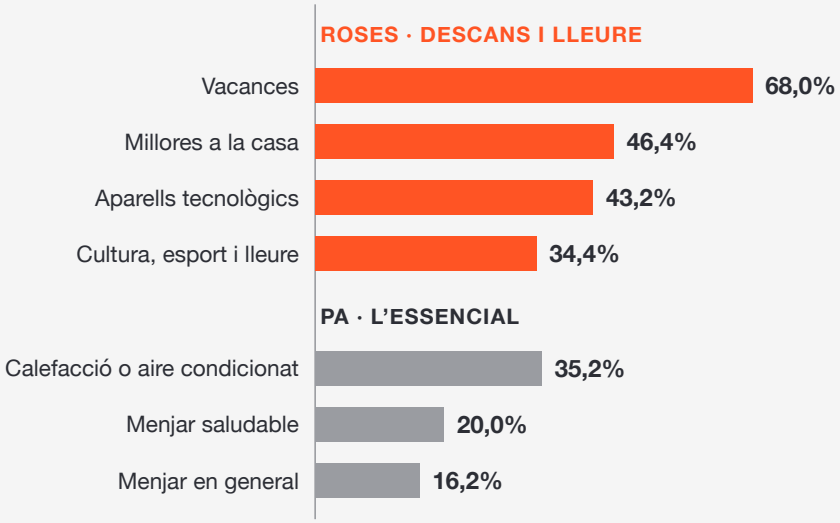

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850), pregunta G6b. Resposta múltiple.

Un 32,2% no es pot permetre ni una setmana de vacances

Les vacances són la primera renúncia i també la més invisible políticament. En un país que viu en bona part del turisme, **un 32,2% de la població no es pot permetre ni una setmana de vacances fora de casa a l'any**.[19]

L'habitatge no hi apareix: és la despesa que no es pot retallar, i per això la pressió es desplaça cap a tota la resta. **Entre les renúncies bàsiques, la més estesa és la climatització.** A l'hivern, no poder escalfar la casa s'anomena pobresa energètica, i s'han dissenyat instruments com el bo social o la prohibició de tallar el subministrament a les llars vulnerables. A l'estiu, no poder refrescar-la també va lligat a la desigualtat, però aquesta qüestió tot just comença a entrar a **l'agenda social i política**.[20]

Una política del cost de la vida que només parli del pa, allò bàsic, pot deixar fora les roses: les vacances, el lleure i la cultura que la gent sent que està perdent.

2.4. Qui ho pateix més

Un 90,4% dels llogaters té por de no tenir un habitatge digne

La pressió travessa tota la societat, però no pesa igual per a tothom. **Les dues fractures més clares són el règim de tinença i els ingressos**. Qui viu de lloguer puntua la situació econòmica de la seva llar amb un 5,1 sobre 10 de mitjana, davant del 6,0 dels propietaris. Entre qui viu de lloguer, el 65,3% arriba com a molt a cobrir allò bàsic, davant del 44% dels propietaris, i **un 21,6% no hi arriba o amb prou feines hi arriba, gairebé tres vegades més que entre els propietaris (8%)**. Entre les llars que no viuen amb comoditat, els llogaters també retallen més en calefacció o aire condicionat (41,2% davant del 31,4%) i en menjar (21,3% davant del 12,7%). **Entre llogaters, la por és gairebé un fenomen universal.** Un 88,8% té por de no arribar a final de mes i un 90,4% de no tenir un habitatge digne, davant del 66,9% i el 53,2% dels propietaris.[21]

Gràfic 6. Viure de lloguer, viure amb més por

% de llogaters i de propietaris d'un pis o una casa.

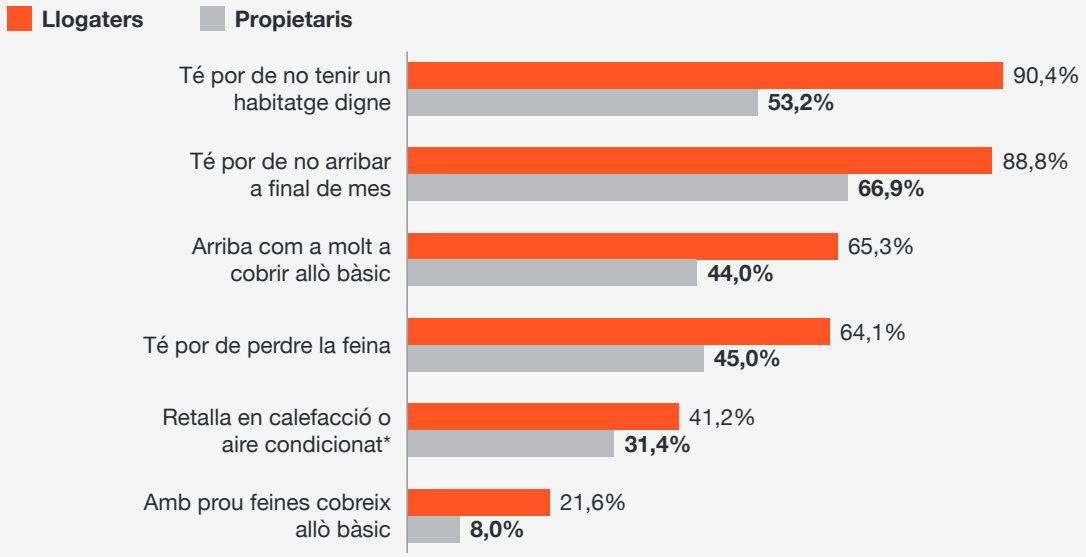

Font: elaboració pròpia a partir dels creuaments de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026), preguntes G6a, G6b i Cc5. * Només llars que no viuen amb comoditat. Les preguntes sobre preocupacions es van fer a unes tres quartes parts de la mostra.

Els propietaris tenen menys expectatives de millora, però més seguretat. Els llogaters són, de fet, més optimistes, i un 40% creu que la seva situació millorarà, davant del 28,2% dels propietaris. Però **la meitat dels propietaris (51,6%) espera quedar-se igual**, i aquesta estabilitat es tradueix en molta menys por. Només un 45% té por de perdre la feina, davant del 64,1% dels llogaters.

L'edat accentua la diferència. Entre els menors de 55 anys, un de cada sis no cobreix o amb prou feines cobreix allò bàsic, davant d'un de cada deu entre els més grans. **Els joves, però, també són els que més confien que la seva situació millorarà i els que menys retallen en vacances**. El gènere marca una altra diferència. Les dones es mostren més preocupades en gairebé tots els àmbits, i sobretot per la possibilitat de perdre la feina.

Els ingressos marquen les renúncies més dures. Entre les llars que no viuen amb comoditat, les de renda més baixa retallen en menjar saludable més de tres vegades més que les de renda més alta, i en climatització, un 40,1% davant d'un 27,8%.

3.

Qui fixa el preu

Qui controla l'oferta i té més poder de negociació pot fixar el preu.

3.1	Habitatge. La casa convertida en actiu	21
3.2	Alimentació. Pocs grups per a tota la cadena	23
3.3	Energia. Renovables barates, preus en mans d'uns pocs	25

A la introducció hem mostrat que, en la darrera dècada, el sou mitjà ha pujat un 25%, mentre el lloguer ho ha fet un 86%, el preu de compra de l'habitatge un 80% i els aliments un 45%. L'electricitat és l'excepció, amb una pujada del 18%.[22] Ara ens preguntem per què, i també què creu la gent que s'hauria de fer per revertir-ho. **L'oferta i la demanda no ho expliquen tot. Qui controla l'oferta i té més poder de negociació pot fixar el preu.**

Com més concentrat és un mercat, més capacitat té per fixar preus

L'economista Isabella Weber ha descrit com, en mercats concentrats, una sacsejada inicial, com una pandèmia o una guerra, permet a les grans empreses apujar preus de manera coordinada i sostinguda sense necessitat de posar-se d'acord. Ho anomena **inflació de venedors**.[23] Com que, en mercats amb pocs actors, a cap empresa li interessa començar una guerra de preus, les empreses s'imiten: apugen preus alhora i protegeixen els marges, o els amplien quan hi ha colls d'ampolla, sense que cap d'elles hagi de fer el primer pas. **Com més concentrat és un mercat, més capacitat té per fixar preus i més beneficis s'hi acumulen.**

Gràfic 7. Com funciona la inflació de venedors

Les etapes que descriuen Weber i Wasner (2023). Esquema il·lustratiu: les barres i les línies no representen dades.

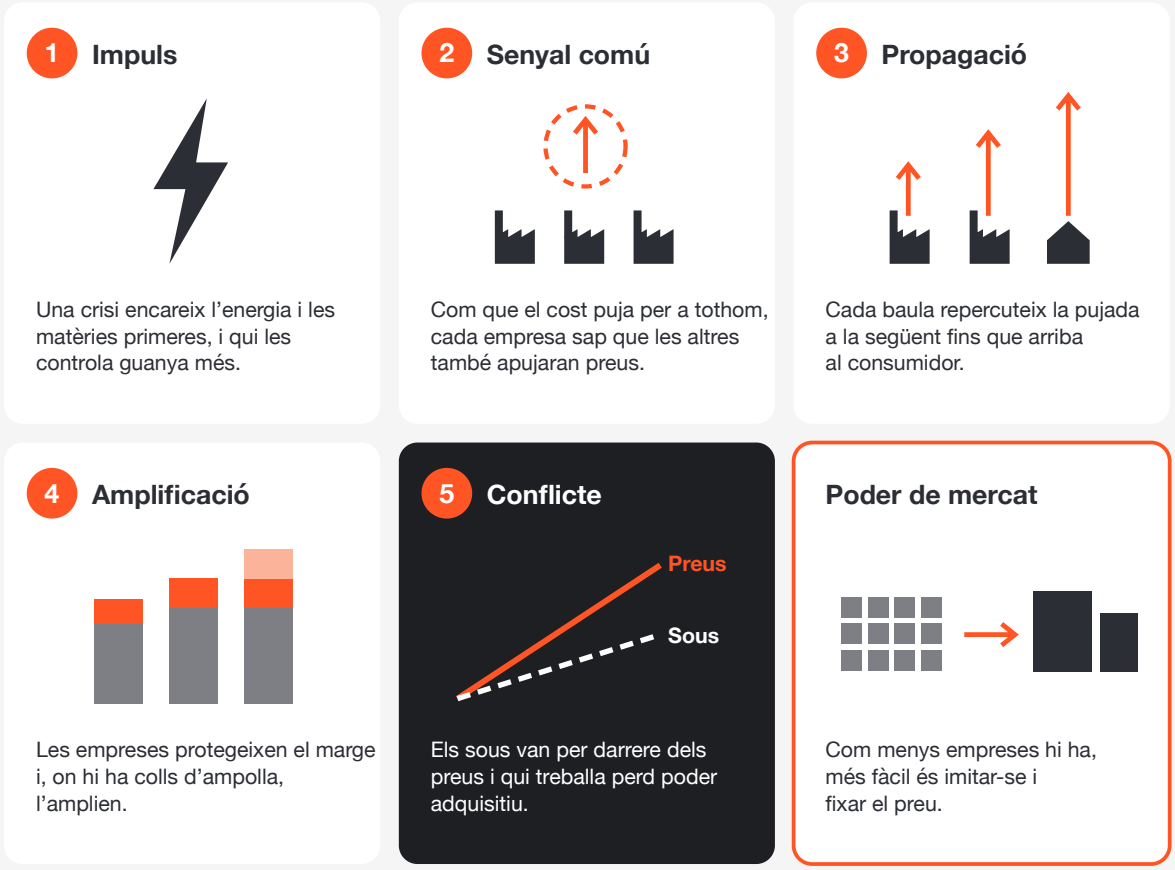

Font: elaboració pròpia a partir de Weber, I. M., i Wasner, E. (2023). Sellers' inflation, profits and conflict: Why can large firms hike prices in an emergency? *Review of Keynesian Economics*, *11*(2), 183-213.

El mecanisme, però, no és el mateix en els tres recursos. En l'habitatge, el preu el marca la conversió de la casa en un actiu financer i la concentració creixent de la propietat. En l'alimentació, uns pocs grups controlen les baules decisives de la cadena, de la importació de matèries primeres fins al supermercat. En l'energia, trobem un oligopoli elèctric i una alta dependència dels combustibles fòssils que fan que cada crisi internacional arribi a la factura. I com que l'energia és també un factor de producció, quan puja impacta en molts sectors productius.

Tampoc no és igual la capacitat de les llars per protegir-se. **L'habitatge és la despesa amb menys marge de negociació, perquè el lloguer no es pot deixar de pagar.** El menjar o la calefacció, en canvi, es poden retallar, i és aquí on la pressió acaba afectant la salut, com hem vist a l'apartat 2.

3.1. Habitatge. La casa convertida en actiu

Des de 2015, el preu dels pisos de lloguer anunciats ha pujat un 86%, i el de compra un 80%, més del triple que el sou mitjà.[24]

A Espanya, l'habitatge fa dècades que es tracta més com un actiu que no com un dret, i tres decisions ho expliquen. La primera va ser fer temporal la protecció pública. Durant dècades, l'habitatge protegit perdia la qualificació al cap d'uns anys i passava al mercat lliure. Si s'hagués mantingut la protecció dels 2,7 milions d'habitatges protegits construïts des de 1980, avui Espanya en tindria gairebé tres milions. En lloc d'això, l'habitatge de lloguer social amb prou feines arriba al 3,5% del parc.[25] La segona va ser el decret Boyer de 1985, que va eliminar les pròrrogues forçoses dels lloguers per augmentar l'oferta. Va augmentar sobretot la rotació, i amb ella els preus. La tercera va ser la sortida de la crisi de 2008, quan les execucions hipotecàries i el rescat bancari van posar milers d'habitatges a l'abast de fons d'inversió, sovint per sota del seu valor, i la reforma de 2012 va donar a les SOCIMI una tributació gairebé nul·la.[26]

Els grans tenidors han passat d'acumular 138.000 a 626.000 habitatges

Des de llavors, la propietat no ha deixat de concentrar-se.[27] Entre 2008 i 2025, els tenidors amb més de deu immobles han passat d'acumular 138.000 habitatges a 626.000. Entre 2008 i 2022, les llars propietàries van baixar del 79% al 64%, i les que lloguen van passar del 12% al 19%.[28] Les rendes del lloguer declarades gairebé s'han duplicat en l'última dècada, mentre el salari real amb prou feines es movia.[29] L'explicació habitual és que falta construir, i és cert que en els últims anys s'han creat més llars que habitatges.[30] Però entre 2008 i 2025 el parc ha guanyat uns dos milions d'habitatges, i els propietaris d'un sol pis han caigut un 22%.[31] **L'habitatge nou ha anat a parar, sobretot, a qui ja era propietari d'altres**.[32] Els arrendadors són una petita minoria, d'entre el 3% i el 9% de les llars, i una quarta part d'ells concentra més de la meitat de totes les rendes del lloguer.[33]

Gràfic 8. La propietat es concentra

Més habitatges en menys mans i més llars de lloguer.

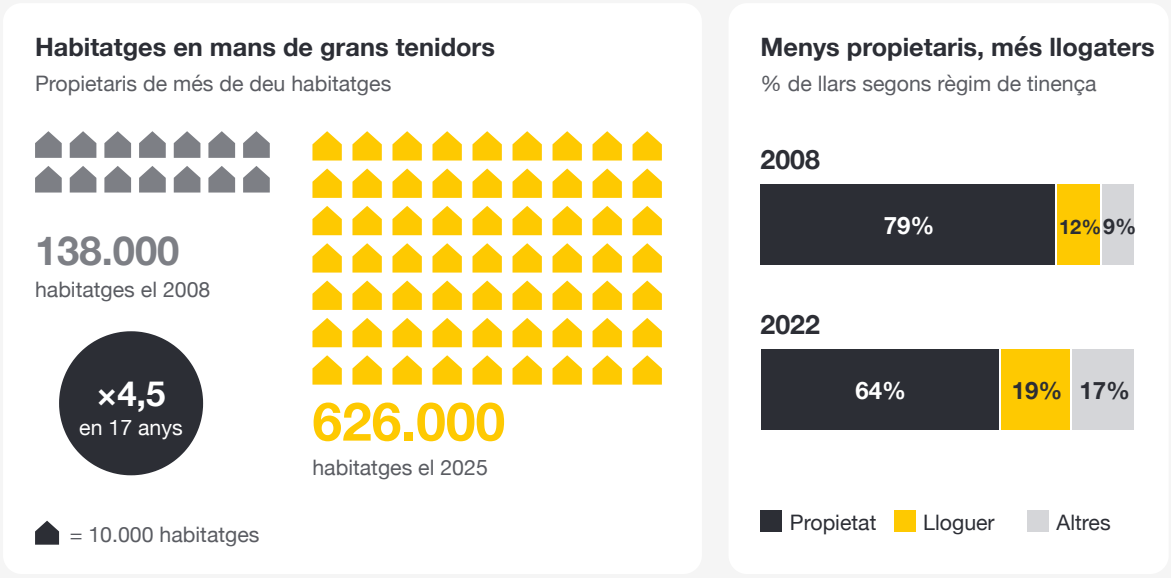

Font: elaboració pròpia a partir de Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030 i IFS-CSIC (2026), *El problema de la concentración inmobiliaria en España*, amb dades del Panel de Hogares de l'Agència Tributària. «Altres» agrupa la resta de règims de tinença.

Els preus alts multipliquen les desigualtats. A Madrid i Barcelona, **més del 80% dels llogaters declara algun problema d'habitabilitat**, i sis de cada deu fa menys de cinc anys que viuen al seu habitatge.[34]

Des de 2008, el parc ha guanyat uns dos milions d'habitatges, però els propietaris d'un sol pis han caigut un 22%.

Fins i tot dos de cada tres propietaris volen gravar els multipropietaris

Davant d'aquest diagnòstic, la població té força clar per on passen les solucions. **Un impost progressiu a les rendes del lloguer segons el nombre d'habitatges és la proposta d'habitatge amb més suport (66,1%), i una de les més prioritzades de tota l'enquesta.** El 53,1% de qui hi dona suport la situa entre les seves cinc prioritats, i fins i tot dos de cada tres propietaris (66,2%) hi donen suport. Retornar els pisos turístics a l'ús residencial (58,3%) i fer indefinits els contractes de lloguer (53,1%) també tenen majoria, tot i que es prioritzen menys. Els contractes indefinits són, a més, una de les poques propostes d'intervenció amb més suport entre els joves (58,1%) que entre la gent gran (52,3%), i arriben al 70,4% entre els llogaters i al 59,7% entre les rendes més baixes. En canvi, **donar llibertat per comprar habitatges com a inversió obté el suport de menys de la meitat de la població (47,6%)**, i només ho prioritza un 26,1%. L'habitatge és l'àmbit on les propostes de mercat tenen menys suport, i no és casual. Un 69,1% creu que els més rics especulen amb l'habitatge i que per això pugen els preus.

Gràfic 9. Gravar qui acumula habitatges, la proposta amb més suport

Barra superior: % que la considera una bona idea. Barra inferior: % que la situa entre les seves cinc prioritats, entre qui hi dona suport.

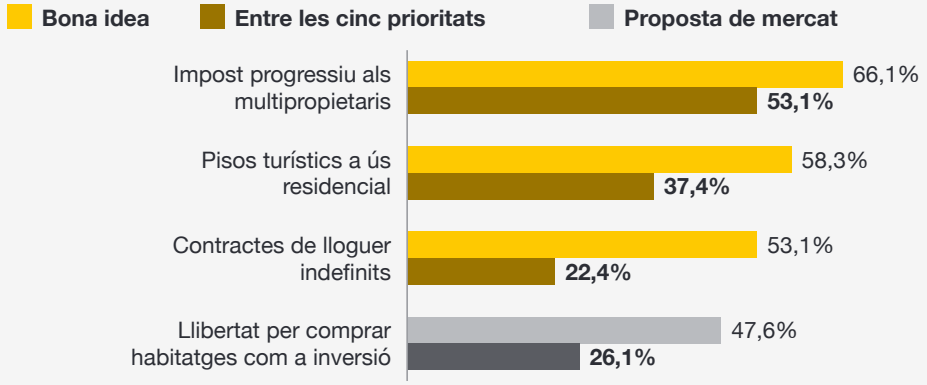

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850).

3.2. Alimentació. Pocs grups per a tota la cadena

Des de 2015, el preu dels aliments ha pujat un 45%, molt per sobre de l'índex general de preus (27%) i gairebé el doble que el sou mitjà, i la major part de l'augment s'ha produït a partir de 2021.[35] Els productes més barats són els que més s'han encarit, un 37% entre 2021 i 2024, davant del 23% dels de gamma alta.[36]

Una part de la pujada respon a l'encariment de l'energia, els fertilitzants i les sequeres. Però la manera com aquests costos arriben al preu final depèn de qui controla la cadena, i **la concentració de la cadena alimentària ve de lluny.** La Política Agrària Comuna de la UE ha repartit els recursos públics de manera molt desigual. A principis dels anys noranta, la mateixa Comissió Europea reconeixia que el 80% dels ajuts anaven a parar al 20% dels productors.[37]

La distribució alimentària va assolir un resultat brut rècord de gairebé 7.500 milions el 2024

Avui, cada baula de la cadena està en poques mans. Cinc multinacionals (ADM, Bunge, Cargill, COFCO i Louis Dreyfus) controlen entre el 70% i el 90% del comerç mundial de cereals, i entre 2021 i 2022 van obtenir uns beneficis entre un 75% i un 300% més alts que la mitjana de 2016-2020. A Espanya, sis grups (Vall Companys, Ebro Foods, bonÀrea, Nestlé, Coca-Cola Europacific Iberia i Grup Fuertes) concentren més de cent marques i van guanyar 1.281 milions d'euros el 2024.[38] A la distribució, Mercadona s'acosta al 30% del mercat, i les sis primeres cadenes en suposen el 56%.[39] **És en mercats com aquests on la inflació de venedors és més intensa**, i els seus efectes s'acumulen al llarg de la cadena. El resultat brut d'explotació de la distribució alimentària, amb Mercadona, Carrefour i Lidl al capdavant, va arribar el 2024 a gairebé 7.500 milions d'euros, un màxim històric, mentre els petits productors, que no poden traslladar els costos, en surten cada cop més afeblits.[40]

Gràfic 10. Un coll d'ampolla entre el camp i la taula

Molts productors i milions de llars, connectats per uns pocs grups que concentren els beneficis.

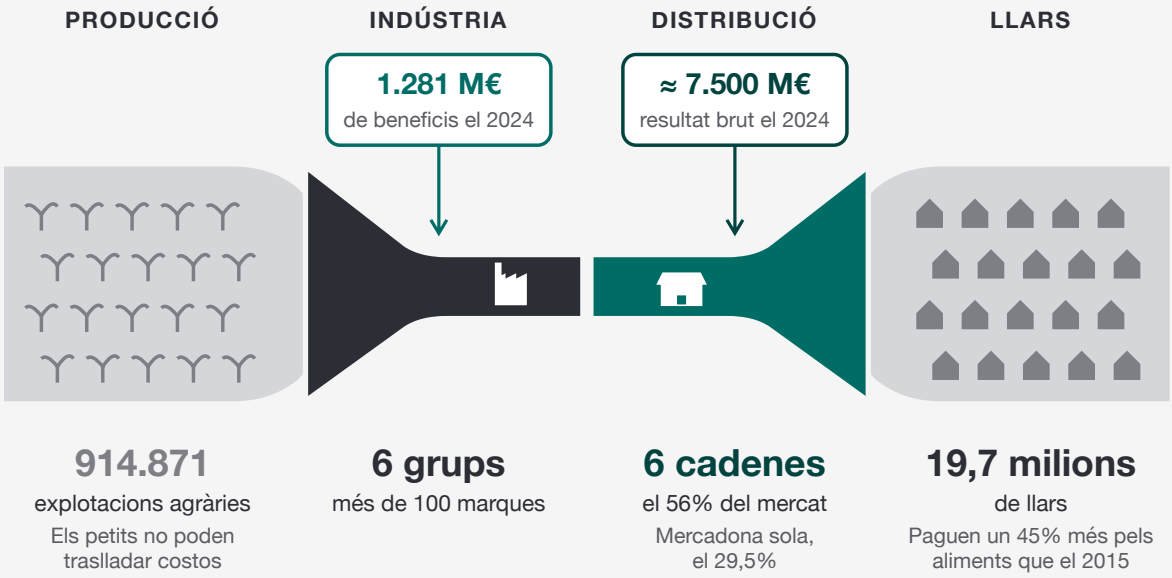

Font: elaboració pròpia a partir de Martínez i Rodríguez (2025), *Per què puja la cistella de la compra?* (IDRA); NIQ (2026), quotes de mercat de 2025; INE, Cens Agrari 2020, Estadística Continua de Població (octubre de 2025) i IPCA d'aliments 2015-2025.

La pujada de preus es tradueix en un empitjorament de la dieta. Les famílies migren cap a productes més barats i menys saludables, que a més són els que més s'han encarit, un fenomen conegut com a baratoflació. Les malalties cardiovasculars, la primera causa de mort a Espanya, estan estretament lligades a la dieta.[41]

Gràfic 11. Les dues propostes més prioritzades de l'enquesta

Barra superior: % que la considera una bona idea. Barra inferior: % que la situa entre les seves cinc prioritats, entre qui hi dona suport.

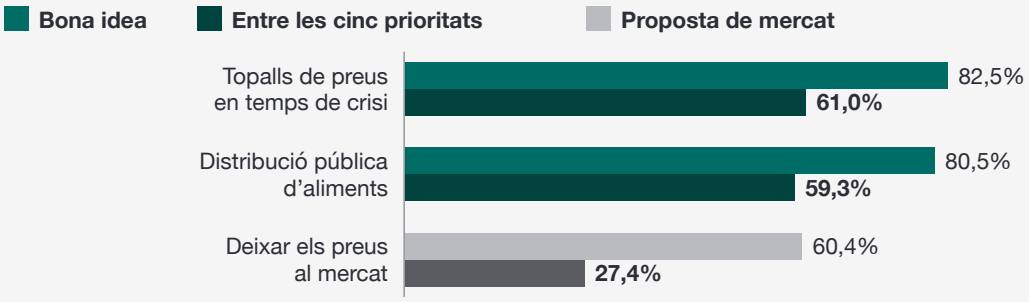

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850).

I, com en l'habitatge, la majoria té clar que cal intervenir. **Els topalls de preus en temps de crisi (82,5%) i la distribució pública d'aliments al marge de les grans cadenes (80,5%) són dues de les propostes amb més suport de l'enquesta i les dues més prioritzades de totes**, amb un 61% i un 59,3%. El suport és transversal i supera el 73% entre els votants

de tots els partits, també del PP i de Vox (apartat 4). Deixar els preus al mercat, tot i que obté 22 punts menys de suport que els topalls, també té majoria (60,4%), però només el prioritza un 27,4% dels qui hi donen suport, menys de la meitat que la distribució pública (59,3%). La diferència amb l'habitatge s'explica, probablement, perquè l'opinió pública assenyala molt més els especuladors (un 56,8% els atribueix molta responsabilitat en els problemes econòmics) que les grans empreses (34,7%). **L'oligopoli alimentari és menys visible, però el suport per intervenir-lo ja hi és.**

3.3. Energia. Renovables barates, preus en mans d'uns pocs

L'electricitat és el cas més contingut, i des de 2015 el preu de la llum per a les llars ha pujat un 18%, per sota del sou, mentre que el del gas pràcticament no s'ha mogut.[42] La tarifa regulada, l'excepció ibèrica de 2022 i l'expansió de les renovables ho han fet possible. Els carburants, en canvi, havien pujat un 24% fins a 2025, i **el 2026 s'han tornat a disparar amb la guerra a l'Iran. Al setembre, la inflació va arribar al 4,9%, la més alta en tres anys, sobretot per la pujada dels carburants.**[43]

Tres empreses subministren prop del 80% dels punts de consum elèctric

Una part important del sector elèctric va ser de propietat pública durant dècades i es va privatitzar. Endesa, creada per l'Estat el 1944, es va privatitzar entre 1988 i 1998, i avui la controla el grup italià Enel. La llei del sector elèctric de 1997 va liberalitzar el mercat, i una cadena de fusions va consolidar l'oligopoli actual.[44] Endesa, Iberdrola i Naturgy subministren prop del 80% dels punts de consum d'electricitat i dels clients de gas.[45] A més, **el mercat majorista fixa el preu amb la tecnologia més cara que entra a cobrir la demanda, que sovint és el gas.** Per això una crisi del gas pot notar-se a la factura tot i que la major part de l'electricitat sigui renovable.

Les renovables han començat a canviar aquest panorama. El 2025 van generar el 55,5% de l'electricitat a Espanya,[46] i el seu desplegament ha fet baixar el pes de l'oligopoli en la generació del 80% al 50%.[47] **Però la transició l'estan liderant grans empreses, i l'abaratiment arriba poc a la factura.**[48] A més, l'electricitat és només una part de l'energia que consumim. Els carburants i el gas per a la calefacció continuen depenent de combustibles importats i de mercats en poques mans. La conseqüència més directa és **la pobresa energètica**. Un 15,9% de la població no es pot permetre mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, el doble que el 2019,[49] i un terç de les llars no el pot mantenir prou fresc a l'estiu.[50]

Davant d'aquesta situació, la proposta que planteja l'enquesta té un suport ampli. **Les renovables de propietat pública o comunitària, gestionades per mantenir preus estables i no per fer beneficis, tenen el suport del 74,7% de la població**, i també del 63,2% dels votants de Vox. Deixar l'energia a les empreses privades i reduir-ne les restriccions es queda en el 51,2%. **L'energia és, però, l'excepció en la prioritització.** Només el 20,6% de qui dona suport a les renovables públiques les situa entre les seves prioritats, per sota de l'opció de mercat (28,3%). És un consens ampli però sense urgència. La crisi dels carburants de 2026 pot canviar-ho, i la proposta d'energia de l'apartat 6 parteix d'aquest suport majoritari.

Gràfic 12. Energia: un consens ampli però sense urgència

Barra superior: % que la considera una bona idea. Barra inferior: % que la situa entre les seves cinc prioritats, entre qui hi dona suport.

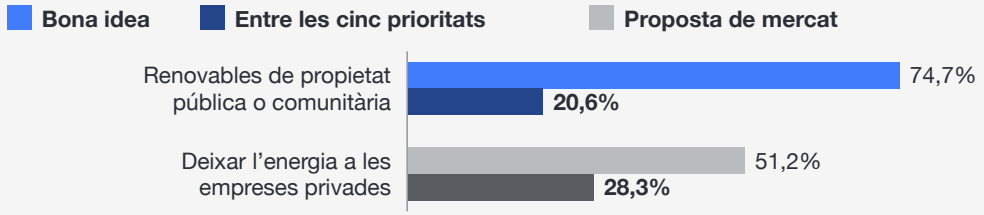

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850).

4.

Una disputa oberta

El sentit comú sobre el cost de la vida encara està en disputa.

4.1	Quines propostes són transversals i quines polaritzen	28
4.2	Quines propostes mouen el vot	30
4.3	Polítiques que es valoren però no es defensen	31

Les **solucions al problema del cost de la vida que passen per la intervenció pública sobre el mercat** tenen un suport mitjà del 69,2%. En aquest bloc hi entren mesures com el control de preus, desincentivar l'especulació o el rol actiu de l'Estat en la provisió dels béns essencials. D'altra banda, **les que confien en el lliure mercat**, com la desregulació i el foment de la competència, tenen un 53,1% de suport. Les primeres, a més, es prioritzen molt més. Entre qui hi dona suport, un 42,3% les tria com a prioritàries, davant el 27,3% en el cas de les del mercat. **El lliure mercat no és una prioritat ni tan sols per a la majoria dels qui el defensen**.

Un 42,9% defensa alhora topar preus i deixar-los al mercat

Això no vol dir, però, que la població s'hagi decantat per una opció. **El suport a la intervenció pública no implica un rebuig equivalent al mercat**. El 82,5% vol topar el preu dels aliments en moments de crisi i, alhora, el 60,4% creu que la dinàmica dels preus dels aliments s'ha de deixar al mercat. Com que les dues xifres sumen més de cent, com a mínim **quatre de cada deu persones (el 42,9%) sostenen totes dues posicions a la vegada**. Són posicions que, sobre el paper, es contradiuen, i que mostren fins a quin punt **el sentit comú sobre el cost de la vida encara està en disputa**.

4.1. Quines propostes són transversals i quines polaritzen

La disputa es veu més clara quan es desglossa el suport per intenció de vot.[51] **Les solucions d'intervenció pública penetren molt més en el camp de la dreta**, un 63% de mitjana, **que les de lliure mercat en el de l'esquerra**, entre un 28% i un 43%. Molts votants de la dreta donen suport alhora a propostes de mercat i d'intervenció, sobretot en alimentació i energia. Això dibuixa per on pot anar la disputa. **L'esquerra pot guanyar-se aquest vot si té una agenda clara d'intervenció sobre el cost de la vida**. Igualment, el cost de la vida apareix com un punt feble de la dreta, que tindria dificultats per mantenir els seus suports si l'agenda la marqués aquest tema i no la immigració o la seguretat. De fet, en l'experiment de programes electorals, la migració és, juntament amb la fiscalitat sobre la riquesa, la qüestió que més pesa a l'hora d'escollir partit.

Les propostes de lliure mercat són les que més divideixen dreta i esquerra, i ho fan igual en els tres àmbits, amb més de 40 punts de distància entre els votants de Frente Amplio i els de PP i Vox. Entre les d'intervenció, la més transversal és la dels topalls de preus, amb només 14 punts de distància. Més del 60% dels votants de PP i Vox defensen donar llibertat per invertir en habitatge, davant del 38,3% dels del PSOE i el 23,2% dels de Frente Amplio. Tot i així, fins i tot aquí hi ha una intervenció que té majoria a tots dos blocs. **La fiscalitat progressiva als multipropietaris** (com més pisos, més impostos) té entre un 55% i un 58% de suport entre els votants de PP i Vox, i entre un 80% i un 84% entre els de PSOE i Frente Amplio.

Al voltant del **75% dels votants de PP i Vox donen suport als topalls de preus en temps de crisi i a una distribuïdora pública d'aliments**. Més del 60% dels votants de Vox estan d'acord, fins i tot, a promoure **l'energia**

Tres de cada quatre votants de PP i Vox volen topalls de preus

renovable en mans públiques o comunitàries i orientada a estabilitzar preus. Les propostes de mercat, en canvi, tenen un suport alt entre els votants de PP i Vox (un 68% de mitjana), però molt més baix entre els del PSOE (42,5%) i un rebuig clar entre els de Frente Amplio (27,6%).

Gràfic 13. La intervenció travessa els blocs, el mercat polaritza

% que considera cada proposta una bona idea, segons el partit votat o més proper. A la dreta, distància entre el partit que més hi dona suport i el que menys.

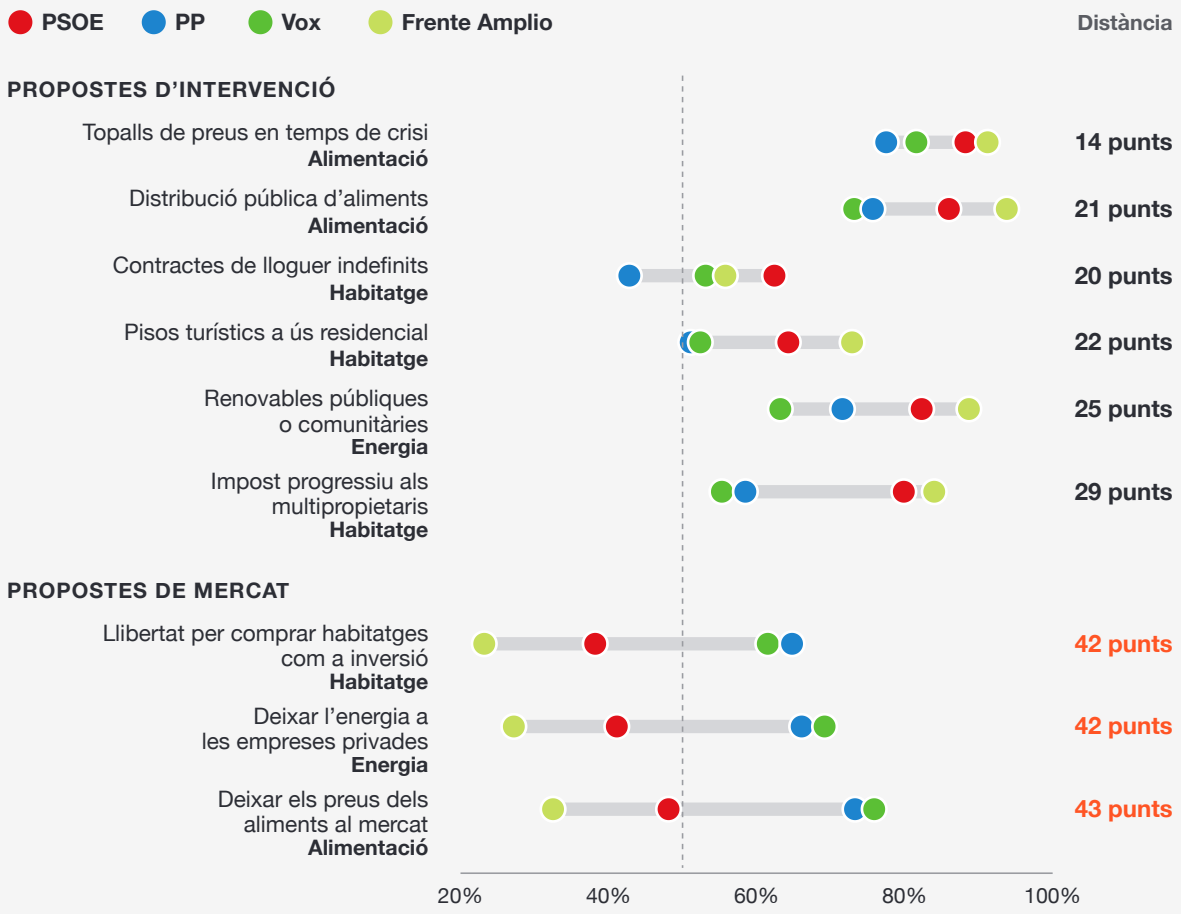

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850). Submostres sense ponderar: PSOE 429, Vox 346, PP 319, Frente Amplio 93. En el moment de l'enquesta es va preguntar per Sumar.

La priorització apunta en la mateixa direcció. Entre els votants del PP que donen suport als topalls de preus, un 63,6% els situa entre les seves cinc prioritats, més que entre els de qualsevol altre partit, i un 60% fa el mateix amb la distribució pública d'aliments. En canvi, entre els votants del PP que defensen deixar els preus dels aliments al mercat, només un 30,1% ho prioritza. Els impostos als multipropietaris també són una prioritat per a la meitat dels votants de PP (52,3%) i de Vox (48,1%) que hi donen suport. L'excepció és l'energia. Les renovables públiques es prioritzen poc en tots els partits, i encara menys a la dreta (14,3% al PP i 17,1% a Vox).

Les propostes d'intervenció pública tenen un 63% de suport entre els votants de la dreta, un vot que l'esquerra pot disputar.

4.2. Quines propostes mouen el vot

Ampliar el parc públic suma 7 punts de probabilitat de vot

Per saber quines propostes poden moure vot, **l'enquesta compara programes electorals hipotètics**. En habitatge i alimentació, el punt de referència és un programa que defensa la desregulació i la rebaixa d'impostos. En habitatge, **un programa que proposi prohibir l'especulació té 3 punts més de probabilitat de ser votat, i un que proposi ampliar el parc públic, 7 punts més**. De tots els àmbits del cost de la vida, l'habitatge és el que més pesa en el vot, cosa lògica si es té en compte que és una de les principals preocupacions de la gent. Defensar el lliure mercat en habitatge, com fa avui la dreta, pot costar vots. **Ara bé, ampliar el parc públic és una proposta que la dreta també podria assumir sense renunciar a desregular**, i per això té més sentit combinar-la amb mesures que intervinguin el mercat i frenin l'especulació.

En l'alimentació l'efecte electoral és menor, probablement perquè l'esquerra no ha situat fins avui aquesta qüestió al centre del seu programa. Respecte d'un programa de desregulació, garantir una alimentació bàsica per a tothom augmenta en 4,9 punts la probabilitat de votar-lo, i topar els preus en moments de crisi, en 2,5 punts. **Els topalls de preus són més populars com a mesura, però garantir una alimentació bàsica per a tothom mou més vots**. Com passa amb l'habitatge, defensar el lliure mercat en alimentació pot costar vots.

Gràfic 14. Què mou el vot en habitatge i alimentació

Punts percentuals que guanya la probabilitat de votar un partit amb cada proposta, respecte d'un programa que desregula el mercat i rebaixa impostos.

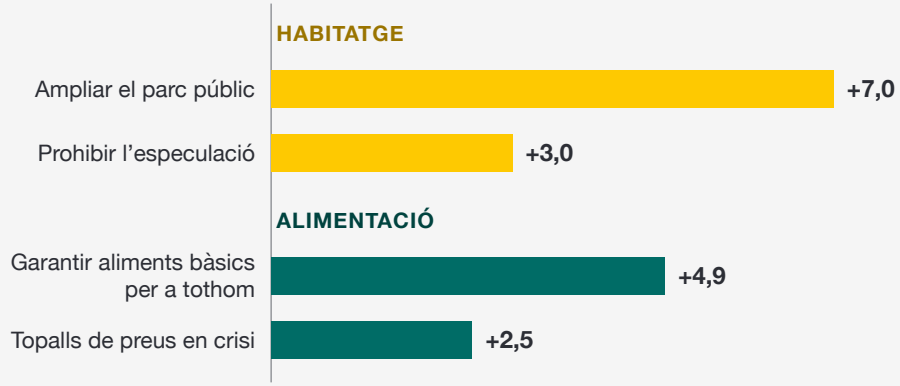

Font: elaboració pròpia a partir de l'experiment de programes electorals de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850; 37.000 perfils). Efectes mitjans (AMCE), tots estadísticament significatius (p < 0,001).

L'efecte, però, no és igual en tots els grups. Respecte de la desregulació, ampliar el parc públic suma 10,1 punts entre els votants del PSOE i 9,1 entre els del PP. Entre els de Vox, la distància entre l'opció preferida, que també és ampliar el parc públic, i la menys valorada, que en aquest cas és prohibir l'especulació, és de només 4,5 punts. Per edat, l'habitatge públic pesa sobretot entre els majors de 55 anys (10,4 punts), mentre que entre els menors de 35 l'efecte és petit (2,9) i l'opció que més valoren és prohibir l'especulació. En alimentació, l'efecte és més del doble entre les dones (6,8 punts) que entre els homes (2,7), i també és més alt entre qui està més preocupat pel cost de la vida (7,5). Són diferències entre grups més petits, que s'han de llegir amb prudència, però apunten a qui pot interpel·lar cada proposta.

4.3. Polítiques que es valoren però no es defensen

Entre les mesures del govern de coalició que la gent diu que més l'han beneficiat, quatre de les cinc primeres tenen a veure amb els ingressos i el cost de la vida. Són la pujada del salari mínim (34,5%), els descomptes i ajuts en béns essencials (32,6%), l'augment de les pensions (25,8%) i el control de preus del lloguer (21%). **Són polítiques que es valoren, però que no es noten prou**. Tampoc no es viuen com una conquesta que calgui defensar. Davant d'un possible govern de PP i Vox, només un 30,9% té por de perdre la pujada del salari mínim, un 29,4%, els descomptes i ajuts en béns essencials, i un 20%, el control de preus del lloguer. El que sí que preocupa és l'estat del benestar. Un 44,5% té por de les retallades als serveis públics, i un 42,3% del retard de l'edat de jubilació.

Gràfic 15. Mesures que es valoren, però que no es defensen

% que diu que una mesura del govern l'ha beneficiat i % que té por de perdre-la amb un govern de PP i Vox.

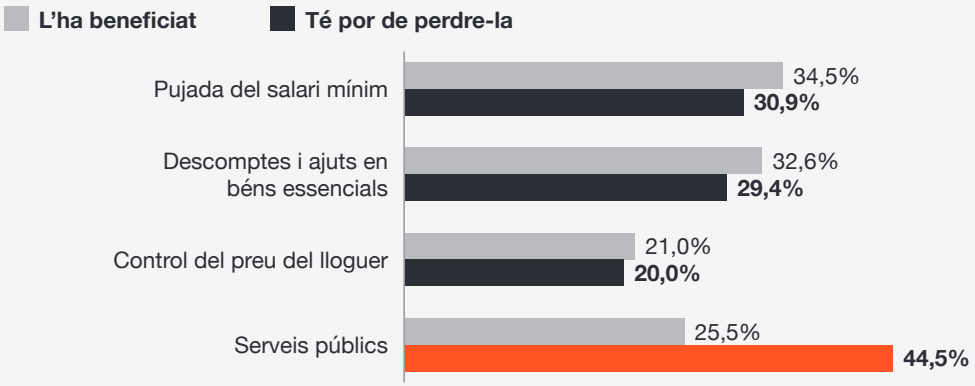

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850), preguntes G1 i G4.

Una esquerra capaç de construir una agenda creïble d'intervenció pública sobre el cost de la vida pot disputar l'hegemonia a la dreta. La majoria hi és, però falta convertir el que pensa en una prioritat política i en resultats que es notin a final de mes.

5.

Qui ho paga?

Les propostes tenen suport social, però també tenen un cost.

Les propostes dels apartats anteriors **tenen suport social, però també tenen un cost**. Una política decidida d'intervenció en habitatge, alimentació i energia necessita marge fiscal per finançar-se, i per això **l'enquesta també preguntava per impostos.** Als Estats Units i a França, **els impostos a la riquesa han tornat al centre del debat,** amb el moviment *Tax the Rich* o la proposta de la Taxa Zucman. A Espanya hi tenen menys presència, tot i que és un dels pocs països europeus amb un impost sobre el patrimoni. Sovint es dona per fet que, **en fiscalitat, l'esquerra juga a la defensiva i que el rebuig als impostos ha arrelat**. Les dades de l'enquesta no ho confirmen, com a mínim pel que fa als impostos als més rics.

L'enquesta plantejava quatre afirmacions al respecte. Tres defensen **apujar els impostos als més rics**, ja sigui en general, perquè contribueixin més al conjunt de la societat, o amb la condició que el que **es recapti es destini a rebaixar impostos a les rendes baixes o a millorar els serveis públics**. La quarta s'hi oposa, amb l'argument que **els més rics han guanyat la seva fortuna de manera legítima i creen ocupació**. Les tres primeres reben entre un 70% i un 74,1% de suport, i la quarta, un 39%. Vincular l'impost a un destí concret només afegeix 2,2 punts (rebaixes a les rendes baixes) o 4,1 punts (serveis públics) al suport de la versió general, així que la idea és popular per si mateixa. També es prioritza. **Un 47,3% dels qui hi estan a favor la tria entre les cinc mesures més importants**, i això la converteix en la quarta més prioritzada de les 25 de l'enquesta. Les versions amb destí concret es prioritzen molt menys (27,8% i 21,5%). Entre els qui s'oposen a apujar-los, que són menys, **hi ha un nucli força convençut**: un 35,6% fa d'aquesta oposició una prioritat.

Gràfic 16. Que els més rics paguin més: popular i prioritari

Barra superior: % que la considera una bona idea. Barra inferior: % que la situa entre les seves cinc prioritats, entre qui hi dona suport. En gris, la posició contrària a apujar impostos.

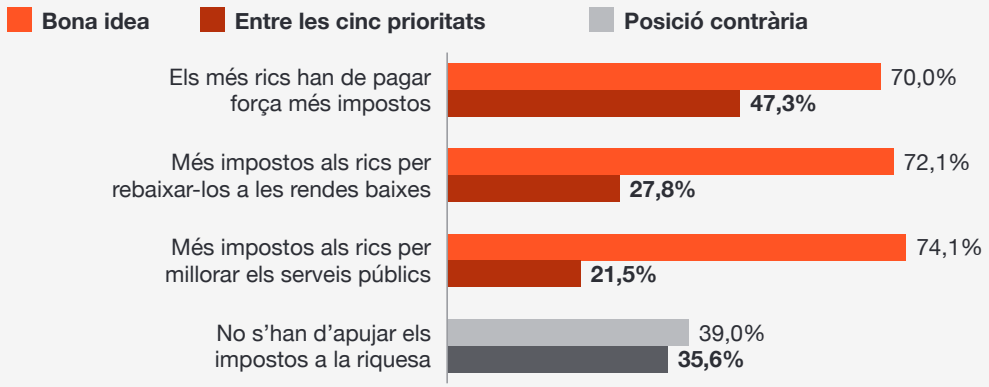

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta GFNE i d|part (juliol de 2026, n = 1.850).

El suport és transversal, tot i que més alt a l'esquerra. Més del 80% dels votants de PSOE i Frente Amplio hi estan a favor, i també al voltant del 60% dels de PP (63,3%) i Vox (58,6%). Al mateix temps, **al voltant d'un 55% dels votants de PP i Vox està d'acord amb l'afirmació contrària**, que

El 63% dels votants del PP vol que els rics paguin més impostos

defensa que els rics han guanyat la seva fortuna legítimament i creen ocupació. Una bona part d'aquest electorat, doncs, **sosté totes dues posicions a la vegada**, com passava amb els preus a l'apartat 4. El suport creix poc quan l'impost es vincula a rebaixes fiscals o a serveis públics, com a molt 6 punts entre els votants del PP. Aquestes xifres s'han de llegir amb prudència. **L'enquesta pregunta pel principi i no per un impost concret**, i el suport pot variar quan es defineix a partir de quin patrimoni es paga i quant. Però indiquen que **el punt de partida és més favorable del que acostuma a suposar el debat públic**.

Gravar el 10% més ric suma 9 punts de probabilitat de vot

En l'exercici de comparar programes electorals hipotètics, observem que **descartar apujar els impostos a la riquesa és una de les opcions programàtiques que més vots poden restar de tota l'enquesta**. Prenent com a referència un programa que descarta apujar-los, incloure-hi impostos a l'1% més ric augmenta en 5,3 punts la probabilitat de votar-lo i, al 10% més ric, en 9 punts. Això indica que gravar el 10% més ric és encara més popular que limitar-ho a l'1%.

6.

Les quatre propostes

Quatre mesures per recuperar el control dels béns essencials, traduïdes als nivells europeu, estatal, autonòmic i municipal.

01 HABITATGE
Impost a l'acaparament i gran sistema d'habitatge públic 36

02 ALIMENTACIÓ
Cistella de la compra garantida 39

03 ENERGIA
Energia renovable de propietat pública o comunitària 41

04 FISCALITAT
Impostos a la riquesa 43

01 | HABITATGE

Impost a l'acaparament i gran sistema d'habitatge públic

Cal gravar l'acaparament immobiliari i crear un gran sistema d'habitatge públic perquè l'habitatge serveixi per viure-hi i no per especular.

66,1% **dona suport a un impost progressiu a les rendes del lloguer segons el nombre d'habitatges. Un 53,1% el situa entre les seves prioritats.**

1.1 Per què

L'actual crisi s'explica, principalment, per la conversió d'un bé escàs com el sòl i l'habitatge en un actiu d'inversió, la progressiva concentració en poques mans i l'augment de les rendibilitats immobiliàries a un ritme molt superior als salaris i ingressos de la població. Aquest procés dispara la desigualtat, dificulta l'accés per a la majoria, i també la creació d'habitatge realment assequible. Per revertir aquesta tendència, cal introduir impostos que penalitzin l'acaparament i l'especulació, entesa com la creixent extracció de rendes sense generació de valor. La recaptació, a més de frenar aquesta redistribució cap a dalt dels actius, s'ha de destinar a ampliar substancialment la inversió pública en habitatge, que és l'única garantia d'una solució duradora i un àmbit en què Espanya queda per darrere de la mitjana europea.

1.2 Ja s'ha fet

Viena i Singapur han consolidat sistemes sòlids d'habitatge assequible gràcies al control del sòl, la fiscalitat progressiva i la planificació a llarg termini. Singapur grava la compra d'habitatge amb un recàrrec que creix amb cada propietat addicional, del 0% per a la primera al 20% per a la segona i el 30% per a la tercera, i que arriba al 60% per als estrangers. Nova York, per la seva banda, aplica des de l'1 de juliol un impost sobre les segones residències (*pied-à-terre*), que grava fins al 6,5% del valor cadastral dels habitatges valorats en més de 5 milions de dòlars, tant si són de persones que viuen fora de la ciutat com de residents que en tenen més d'un.

1.3 Què cal fer

01 **Impost a l'acaparament.** Crear un nou impost, complementari a l'Impost sobre el Patrimoni, que gravi el patrimoni immobiliari de manera progressiva, en funció del nombre d'habitatges en propietat, a partir del tercer habitatge. S'aplicaria el tipus per trams segons el nombre d'habitatges, es descomptaria el que s'hagi pagat per l'IBI i la part de l'Impost sobre el Patrimoni atribuïble a aquests mateixos immobles, i hi hauria bonificacions si l'habitatge es destina a habitatge protegit. Aquest impost actuaria com un sòl de tributació sobre l'acumulació d'habitatges, sense duplicar la tributació existent i incentivant una major progressivitat fiscal tant municipal com autonòmica.

02 **IBI modular.** Reformar la Llei reguladora de les hisendes locals perquè els municipis puguin aplicar un IBI modular (progressiu segons el valor i el nombre d'habitatges), més enllà dels habitatges desocupats i d'ús turístic que ja habilitava el Reial decret llei 29/2026.

03 **Fre a les compres especulatives.** Suprimir el límit màxim del tipus de gravamen de l'ITP-TPO aplicable a l'adquisició d'habitatge, de manera que les comunitats autònomes puguin gravar per sobre del 20% les terceres i successives adquisicions, amb trams creixents que arribin fins al 70% (reformant la Llei orgànica 8/1980 i la Llei 22/2009, que regulen el sistema de finançament de les CCAA i la cessió de tributs). Explorar vies per limitar l'adquisició a qui acrediti ús residencial.

04 **Fiscalitat de les SOCIMI.** Revisar els règims fiscals especials de les SOCIMI i de les entitats dedicades a l'arrendament d'habitatges (REAV), que tributen a tipus reduïts.

05 **Gran sistema d'habitatge públic.** Crear un gran sistema d'habitatge públic, amb un fons estable per a l'adquisició i la rehabilitació. Aquest fons combinaria l'adquisició i reconversió de sòl, habitatge buit, oficines i altres usos amb un ús actiu del tempteig i retracte, i donaria prioritat als immobles en mans de fons d'inversió. Allà on calgui, es construirien nous habitatges mitjançant una constructora pública, palanca per crear capacitat productiva estable, menys dependent del cicle immobiliari, amb cadenes curtes i ocupació digna.

1.4 Qui ho pot fer

Europa	– Fons europeus i finançament del BEI i del BCE per al sistema d'habitatge públic i per a hipoteques públiques a interès zero.
Estat	– Nou impost complementari a l'Impost sobre el Patrimoni. – Reforma de la Llei d'hisendes locals. – Supressió del límit de l'ITP-TPO. – Reforma de la llei d'expropiació per reforçar la capacitat de les administracions d'ampliar el parc públic. – Revisió dels règims fiscals de les SOCIMI i REAV. – Creació d'una constructora pública, amb participació de CCAA i municipis.
Comunitats autònomes	– Aplicació de l'ITP progressiu per frenar l'acaparament especulatiu i exploració de vies per limitar l'adquisició a qui acrediti ús residencial. – Aprovació de legislació pròpia de tempteig i retracte allà on no existeix. – Impuls del sistema d'habitatge públic mitjançant la reconversió d'immobles, la construcció, i el tempteig i retracte.
Municipis	– Aplicació de l'IBI modular (progressiu segons el valor i el nombre d'habitatges). – Mobilització del sòl i de l'habitatge buit. – Construcció i conversió d'usos, i exercici del tempteig i retracte.

1.5 Recaptació i cost

ESTIMACIÓ ORIENTATIVA

2.750 M€ de recaptació addicional anual amb els nous impostos

Impost a l'acaparament. Creació d'un nou impost, complementari a l'Impost sobre el Patrimoni, que gravi de manera progressiva el patrimoni immobiliari. El tipus seria del 2% del tercer al cinquè habitatge, del 3,5% del sisè al desè i del 5% a partir de l'onzè. Tenint en compte només els habitatges en lloguer de persones físiques (2.570.845 el 2023), el 52,8% pertany a multiarrendadors.[52] Amb una mitjana de 3,5 habitatges per multiarrendador, hi hauria uns 580.000 habitatges gravables del tercer en endavant (aproximadament 464.000 al tram del 2%, 87.000 al del 3,5% i 29.000 al del 5%). Amb un valor mitjà de 250.000 € per habitatge, descomptant l'IBI, la part de l'IP ja satisfeta i aplicant una reducció addicional del 20% per exempcions i reajustaments, la recaptació addicional podria situar-se al voltant dels 2.000 milions anuals.

Recàrrec de l'ITP. Serviria per dissuadir més que per recaptar. Sobre unes 700.000 compravendes anuals d'habitatge, se suposa que unes 30.000 són tercera adquisició o successives. Amb un valor mitjà de 250.000 € i un recàrrec mitjà del 20%, i suposant que les compres cauen a la meitat, la recaptació podria assolir uns 750 milions anuals.

En conjunt, la recaptació addicional d'aproximadament 2.750 milions anuals permetria, només amb aquestes mesures, incrementar en més d'un 35% els recursos anuals destinats a habitatge (7.613 milions el 2024). Aquesta recaptació constituiria una primera font de finançament per impulsar un gran sistema d'habitatge públic, que requeriria un programa d'inversió plurianual de més abast, sostingut també amb altres ingressos fiscals addicionals com els que s'estimen a la proposta 4 (Impostos a la riquesa).

Gran sistema d'habitatge públic. Una inversió de 23.000 milions anuals durant 20 anys. L'objectiu seria passar del 3,5% actual d'habitatge de lloguer social al 15% del parc residencial, incorporant aproximadament 2,3 milions d'habitatges en dues dècades, a un ritme de 115.000 anuals. Amb un cost mitjà estimat de 200.000 € per habitatge, suposaria una inversió anual de 23.000 milions. El finançament combinaria els ingressos fiscals addicionals amb crèdit públic a llarg termini i els ingressos futurs dels lloguers.

02 | ALIMENTACIÓ

Cistella de la compra garantida

Cal planificar el sistema alimentari per garantir l'accés a una cistella de la compra bàsica i saludable i condicions de treball i de vida dignes a la pagesia i al conjunt de treballadors del sector alimentari.

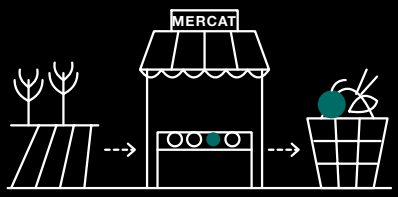

80,5% **vol una distribució pública d'aliments al marge de les grans cadenes. Un 59,3% la situa entre les seves prioritats.**

2.1 Per què

El preu dels aliments ha pujat un 45% des de 2015, gairebé el doble que el sou mitjà, mentre l'oligopoli agroalimentari augmentava en proporció els seus beneficis. Alhora, la petita i mitjana pagesia ha patit un increment de costos per part de les empreses subministradores d'insums. Aquesta dinàmica destrueix el teixit productiu i comercial, i genera una alimentació més cara i de pitjor qualitat. El 80,5% de la població considera que l'Estat hauria de garantir una cistella bàsica, establint un sistema de distribució públic independent de les grans cadenes.

2.2 Ja s'ha fet

Durant més de 60 anys Europa ha planificat el sistema agroalimentari a través de la gestió d'oferta i de la Política Agrària Comuna (PAC). A través de la PAC, bona part del pressupost comunitari ha anat a parar als actors amb més capital. A Espanya, la planificació alimentària s'ha articulat a través de Mercasa i els 24 mercats majoristes públics, a través dels quals es comercialitza el 70% de les fruites i hortalisses que es consumeixen a Espanya, segons el Ministeri d'Agricultura. Hi ha múltiples exemples en l'àmbit local i regional que mostren que una planificació alimentària pot millorar l'accés a l'alimentació saludable oferint millors condicions a la pagesia, com la xarxa de mercats municipals de Barcelona, els escorxadors públics municipals o HernaniKUA al País Basc.

2.3 Què cal fer

01 **Infraestructures publicocooperatives.** Adquirir, al llarg de tota la cadena alimentària, infraestructures estratègiques com ara bancs de llavors, de terra i maquinària, vaixells de pesca, escorxadors, molins, premses, obradors, flotes de vehicles, centres logístics, mercats i comerços. Establir models de governança publicocooperativa, estalviant costos estructurals als petits i mitjans actors, promovent la intercooperació i transferència de coneixement.

02 **Gestió d'oferta.** Establir quotes de producció en funció de la demanda i necessitats socials internes. Constituir una taula plural d'actors per monitorar, definir i actualitzar les quotes.

03 **Seguretat Social de l'Alimentació.** Implementar una targeta moneder universal de 150 €/mes per persona adulta i 75 €/mes per persona dependent menor de 25 anys per adquirir aliments saludables en establiments definits amb criteris de salut, sostenibilitat i preu just als productors.

04 **Compra pública.** Aprovar una llei de compra pública alimentària amb quotes incrementals de producte ecològic. Habilitar les unitats de Mercasa perquè operin com a centrals de compra públiques, adquirint producte a preu just als productors per vendre'l a preu assequible.

2.4 Qui ho pot fer

Europa	– Reorientació dels criteris de la PAC per beneficiar els petits productors i elaboradors ecològics. – Revisió o derogació dels tractats de lliure comerç per protegir els petits i mitjans productors a dins i fora d'Europa.
Estat	– Seguretat Social de l'Alimentació. – Mercats majoristes públics provincials. – Condicionament de les ajudes econòmiques a la transició agroecològica. – Llei de compra pública. – Sistema de gestió d'oferta.
Comunitats autònomes	– Orientació de fons autonòmics i fons FEADER (Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural) a l'adquisició d'infraestructures públiques estratègiques, en coordinació amb els municipis.
Municipis	– Protecció del sòl i dels espais agraris. – Mecanismes de governança publicocooperativa per a les infraestructures estratègiques mencionades.

2.5 Cost

ESTIMACIÓ ORIENTATIVA

5.000 M€ per a mercats majoristes i infraestructures alimentàries públiques

Adquisició d'infraestructures estratègiques. 1.500 milions d'euros per incorporar 50 nous mercats majoristes provincials a la xarxa de Mercasa. 3.500 milions d'euros per adquirir infraestructures alimentàries públiques.

Seguretat Social de l'Alimentació. Costaria 76.800 milions d'euros. Cal considerar que aquesta mesura permetria estalviar 61.700 milions en costos ocults en salut i medi ambient,[53] i generar més d'1,1 milions de llocs de treball, 443.000 dels quals serien nous en termes nets.

Es podria finançar amb una reforma fiscal, reorientant les subvencions ja existents i a través de l'efecte multiplicador que tindrien aquestes mesures, creant llocs de treball i augmentant els ingressos públics. Espanya té assignats 47.724 milions de la PAC pel període 2021-2027, dels quals 5.403 són per al desenvolupament rural. Una transició agroecològica permetria crear 400.000 nous llocs de treball al món rural a Espanya.

03 | ENERGIA

Energia renovable de propietat pública o comunitària

Cal que una part creixent de l'electricitat renovable sigui de propietat pública o comunitària i es vengui a preu de cost, perquè l'estalvi de les renovables, que avui s'emporten sobretot les elèctriques, arribi a la factura de les llars.

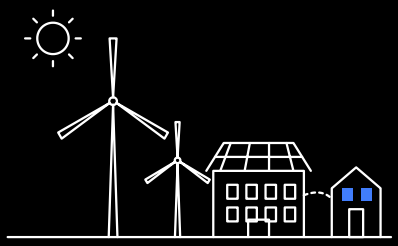

74,7% dona suport a les renovables de propietat pública o comunitària. Només un 20,6% les situa entre les seves prioritats.

3.1 Per què

Les renovables han abaratit l'electricitat a l'engròs, però la transició la lideren grans empreses i a les llars l'estalvi hi arriba amb comptagotes. Escalfar la casa, cuinar o tenir aigua calenta són despeses que no es poden ajornar, i refrescar-la ho és cada cop més. Gairebé tres de cada deu persones limiten la calefacció o l'aire condicionat, un 15,9% no es pot permetre mantenir l'habitatge a una temperatura adequada i un terç de les llars no aconsegueix tenir-lo prou fresc a l'estiu. Tampoc tothom pot produir la seva pròpia energia. L'autoconsum tendeix a concentrar-se als barris rics de cases unifamiliars, i als barris densos i vulnerables amb prou feines hi arriba. La proposta té el suport del 74,7% de la població, tot i que només un 20,6% de qui hi dona suport la situa entre les seves cinc prioritats.

3.2 Ja s'ha fet

Navarra es va convertir en un referent eòlic europeu de la mà d'Energía Hidroeléctrica de Navarra, una empresa amb participació pública, abans que la privatitzessin. Avui funcionen comercialitzadores públiques com Barcelona Energia, i la Generalitat té la seva pròpia empresa d'energia, L'Energètica, que produeix electricitat als sostres dels equipaments públics. A Gipuzkoa, dos de cada tres municipis (59 de 88) ja tenen almenys una comunitat energètica.[54] I durant la crisi de 2022, quan l'Estat va intervenir en la manera de fixar el preu, la factura de la llum va pujar molt menys que a la resta d'Europa.

3.3 Què cal fer

01 **Empresa pública estatal d'energia.** Crear una empresa pública que generi i comercialitzi electricitat a preu de cost. El primer pas seria no renovar a les elèctriques les concessions hidroelèctriques a mesura que vagin caducant.

02 **Reserva de propietat pública o comunitària.** Establir-la als nous grans parcs renovables perquè els territoris on s'instal·len també en cobrin una part dels beneficis.

03 **Cobertes i teulades.** Tractar-les com una infraestructura d'utilitat pública. Els equipaments, l'habitatge públic, els polígons i els aparcaments produirien electricitat per a les llars, i també ho podrien fer les cobertes privades mitjançant convenis o cessions d'ús.

04 **Comercialitzadores públiques.** Crear una comercialitzadora pública a cada comunitat autònoma i a les grans ciutats que vengui aquesta energia directament a les llars.

05 **Dret al confort tèrmic tot l'any.** Estendre el bo social tèrmic als mesos de calor i portar a tot l'Estat la prohibició de tallar el subministrament a les llars vulnerables, que a Catalunya ja fixa la Llei 24/2015.

3.4 Qui ho pot fer

Europa	– Contractes per diferència als nous parcs, amb els ingressos retornats a les llars. – Repartiment de beneficis dels grans parcs amb la població veïna. – Fons Social per al Clima i finançament del BEI per a projectes públics i comunitaris.
Estat	– Llei del sector elèctric i bo social. – Creació de l'empresa pública. – No renovació de les concessions hidroelèctriques de les conques intercomunitàries. – Reserva de propietat en els grans parcs que autoritza l'Estat.
Comunitats autònomes	– Autorització dels parcs més petits i ordenació de la seva implantació al territori. – Empreses públiques d'energia, com L'Energètica. – Concessions de les conques internes. – Protecció davant els talls.
Municipis	– Competència pròpia en transició energètica des de 2026. – Comercialitzadores municipals. – Cessió de cobertes per a energia compartida. – Refugis climàtics.

3.5 Cost

ESTIMACIÓ ORIENTATIVA

3.800 M€ per a 5 GW renovables públics en vuit anys

Generació. Arribar a 5 GW de renovables públiques o comunitàries a tot l'Estat (un 80% solar i un 20% eòlica) requeriria invertir uns 3.800 milions d'euros en vuit anys. Es pot finançar amb deute públic i el Banc Europeu d'Inversions, perquè els parcs generen ingressos. És una inversió que es recupera. La *Prospectiva energètica de Catalunya 2050* de la Generalitat calcula que la descarbonització reduiria la despesa en combustibles fòssils de 8.700 milions anuals a 650 milions el 2050.[55]

Cobertes i teulades. Instal·lar uns 500 MW en equipaments públics costaria uns 550 milions d'euros. Els podria invertir una empresa pública o publicocomunitària amb diners d'un fons climàtic alimentat pels impostos als sectors més contaminants.

Confort tèrmic d'estiu. És una despesa anual, encara per quantificar, que es pot calcular a partir del que costa avui el bo social tèrmic.

04 | FISCALITAT

Impostos a la riquesa

Cal gravar la riquesa dels més rics amb una reforma fiscal progressiva per reduir la desigualtat i finançar la resposta pública al problema del cost de la vida.

70% creu que els més rics han de pagar força més impostos. Un 47,3% ho situa entre les seves cinc prioritats.

4.1 Per què

A Espanya, la meitat més pobra de la població posseeix només el 7% de la riquesa, mentre que el 10% més ric en concentra gairebé el 60%, i l'1% més ric el 26%.[56] Cal reformar la fiscalitat vigent per reforçar la funció redistributiva del sistema tributari gravant efectivament la riquesa dels més rics. Els grans patrimonis sovint troben vies per evitar pagar impostos (exempcions, frau fiscal, etc.), cosa que debilita la progressivitat efectiva del sistema tributari a la part més alta de la distribució i priva les arques públiques d'un ingrés molt substancial, que es podria destinar a finançar les polítiques proposades als anteriors punts.

4.2 Ja s'ha fet

A França, la proposta coneguda com a Taxa Zucman, un impost mínim del 2% sobre el patrimoni dels qui superen els 100 milions, es va aprovar a l'Assemblea Nacional i va perdre al Senat. Als Estats Units, al novembre es celebrarà un referèndum a Califòrnia sobre la introducció d'un impost únic del 5% als milmilionaris. A Espanya ja existeixen dos impostos. L'Impost sobre el Patrimoni grava el patrimoni net mundial dels residents fiscals, amb tipus del 0,2% al 3,5%, un mínim exempt de 700.000 euros i l'habitatge habitual exempt fins a 300.000. Però les exempcions (l'anomenada «exempció a l'empresa familiar», el límit conjunt amb l'IRPF i les bonificacions autonòmiques) fan que el tipus efectiu mitjà sigui del 0,17%.[57] D'altra banda, l'Impost Temporal de Solidaritat de les Grans Fortunes grava els patrimonis superiors a 3 milions i en permet deduir l'IP pagat.

4.3 Què cal fer

01 **Reforma de l'Impost sobre el Patrimoni per augmentar-ne la recaptació.** Eliminar l'«exempció a l'empresa familiar», suprimir el límit conjunt d'IRPF-IP, i garantir un tipus efectiu mínim del 3% sobre el patrimoni net per a patrimonis per sobre dels 50 milions. Mantenir el mínim exempt en 700.000 € i l'exempció a l'habitatge habitual fins a 300.000 €.

02 **Impost Temporal de Solidaritat de les Grans Fortunes.** Blindar-lo com a via per evitar la competència fiscal entre comunitats autònomes.

03 **Rendes del capital.** Reduir la bretxa fiscal entre les rendes del treball i del capital eliminant el caràcter dual de l'IRPF i integrant les rendes de l'estalvi a la base general.

04 **Lluita contra l'evasió i l'elusió fiscal.** Identificar els beneficiaris efectius darrere d'estructures societàries, reforçar l'intercanvi internacional d'informació, frenar el trasllat fictici de residència fiscal i ampliar la capacitat d'inspecció.

05 **Referèndum sobre un impost únic als superrics.** Estudiar-ne la convocatòria, a l'estil del que es celebrarà a Califòrnia, per a un impost extraordinari i d'aplicació única sobre els patrimonis més elevats.

4.4 Qui ho pot fer

Europa	– Impuls de l'agenda europea de tributació dels superrics, amb més coordinació en la tributació de les rendes del capital, un estàndard mínim efectiu per a grans fortunes, i intercanvi d'informació i registre de beneficiaris efectius.
Estat	– Reforma de l'Impost sobre el Patrimoni. – Blindatge de l'Impost Temporal de Solidaritat de les Grans Fortunes. – Supressió del caràcter dual de l'IRPF. – Estudi del referèndum sobre un impost únic als superrics. – Reforç de la inspecció i de la transparència patrimonial.
Comunitats autònomes	– Aplicació de l'Impost sobre el Patrimoni sense bonificacions ni deduccions, amb una inspecció reforçada.

4.5 Recaptació

ESTIMACIÓ ORIENTATIVA

15.000-20.000 M€ de recaptació anual potencial, entre set i deu vegades l'actual

Les dades disponibles més recents mostren que la recaptació conjunta de l'Impost sobre el Patrimoni i l'Impost Temporal de Solidaritat de les Grans Fortunes es troba al voltant dels 2.000 milions.[58]

Exempció a l'empresa familiar i límit conjunt. Suprimint-los, l'Impost sobre el Patrimoni recaptaria uns 9.244 milions anuals addicionals.[59]

Tipus efectiu mínim. Garantint un tipus efectiu mínim del 3% per a patrimonis per sobre dels 50 milions, es recaptarien uns 5.338 milions anuals addicionals.[60,61]

Rendes del capital. Eliminant el caràcter dual de l'IRPF i integrant les rendes de l'estalvi a la base general, es podrien recaptar entre 2.000 i 2.900 milions anuals addicionals, segons el coeficient de reducció aplicat a les plusvàlues.[62]

En total, si s'acompanya de les mesures necessàries de persecució de l'evasió fiscal, la recaptació podria multiplicar-se entre set i deu vegades i situar-se entre els 15.000 i els 20.000 milions anuals, sense comptar la recaptació addicional que es podria obtenir de l'impost únic sobre el qual es proposa estudiar un referèndum.

Annex metodològic

Mostra, ponderació i marge d'error

La població de l'enquesta són totes les persones residents a Espanya d'entre 18 i 80 anys. L'enquesta la va fer SAGO entre el 3 i el 13 de juliol de 2026, exclusivament en línia (CAWI). Es van aplicar quotes i quotes creuades a partir de dades d'Eurostat (edat_lfse_03, edat_lfse_04, demo_r_d2jan) per gènere, edat, regió i nivell educatiu, així com per gènere i edat, regió i edat, gènere i nivell educatiu, i regió i nivell educatiu. El nombre total de persones enquestades és de 1.850.

Després del treball de camp, les desviacions en les distribucions es van corregir amb una variable de ponderació específica. Els pesos es van calcular amb un procediment de *raking* i ajusten les desviacions respecte dels paràmetres poblacionals d'edat, gènere, regió i nivell educatiu. La variable de ponderació oscil·la entre 0,70 i 2,46, amb una mitjana d'1,00, i només un nombre reduït de casos té un pes superior a 1,5. Aquesta ponderació s'aplica a totes les anàlisis. El nombre de persones enquestades (n), en canvi, es presenta sense ponderar per facilitar-ne la interpretació.

Per a una variable amb una distribució del 50%, que és la que té més incertesa teòrica, el marge d'error és de ±2,35 punts percentuals, amb un nivell de confiança del 95%, per a N = 1.850 i tenint en compte la ponderació (mida efectiva de la mostra, n_eff = 1.739).

Qüestionari

El qüestionari s'estructura de la següent manera.

- Dades sociodemogràfiques (filtre).
- Valoració inicial de 25 propostes polítiques, en tres blocs amb l'ordre dels ítems aleatoritzat.
- Primer bloc d'activació (*priming*).
- Priorització de les propostes.
- Segon bloc d'activació.
- Programes de partits hipotètics (experiment conjunt).
- Tercer bloc d'activació.
- Opinions sobre l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD).
- Preguntes addicionals sobre polítiques del govern.
- Resta de dades sociodemogràfiques, intenció de vot i proximitat partidista.

Abans de cadascun dels tres punts d'activació, les persones enquestades es van dividir aleatòriament en quatre grups iguals, d'unes 460 persones cadascun.

Un grup de control no rebia cap activació, i els altres tres responien un bloc breu sobre una d'aquestes qüestions: la responsabilitat d'actors no estatals en els problemes econòmics, els àmbits de l'economia que no funcionen, o les preocupacions personals. L'assignació es va fer de manera que cada persona veiés tres condicions diferents, una a cada punt. Així, cada condició arriba a unes tres quartes parts de la mostra ($n \approx 1.390$). A la secció sobre AOD, a la meitat de les persones, triades a l'atzar, se'ls mostrava l'import real que Espanya destina a l'ajuda al desenvolupament després que en fessin la seva pròpia estimació.

Construcció detallada dels indicadors

Propostes polítiques. Les persones enquestades van valorar 25 propostes polítiques (tres blocs, ordre aleatori) com a bona idea, mala idea o no ho sap. Qui en considerava bones més de cinc n'escollia les cinc més importants i les ordenava. Qui en considerava bones cinc o menys les ordenava totes. Es presenten tres indicadors.

- El percentatge que la considera una bona idea («no ho sap» compta com a no bona).
- El percentatge que la tria entre les cinc més importants, entre les persones que la consideren una bona idea.
- La posició mitjana entre les persones que la trien (1 = la més important, 5 = la menys important).

Els efectes de l'activació sobre la priorització es van contrastar amb models logit d'ordenació (*rank-ordered logit*), ponderats i amb errors agrupats per persona. L'estructura subjacent de les 25 valoracions es va explorar amb una anàlisi factorial exploratòria per factorització d'eixos principals i rotació oblimin directa. Només es van identificar els factors amb un valor propi d'almenys 1,0 i que diferenciaven els ítems de manera significativa.

Experiment conjunt. Cada persona va comparar deu parelles de partits hipotètics i va triar el que preferia (20 perfils per persona; 37.000 en total). Cada partit es descrivia amb sis dimensions polítiques (habitatge, alimentació, estat del benestar, fiscalitat de la riquesa, cooperació internacional, i comunitat i migració), amb tres opcions assignades a l'atzar en cada dimensió. S'estimen els efectes mitjans marginals de component (AMCE) i les mitjanes marginals. Els AMCE són el canvi mitjà, en punts percentuals, en la probabilitat que es triï un partit quan una opció substitueix l'opció de referència. Les mitjanes marginals són la probabilitat que es triï un partit amb una opció determinada. Les opcions de referència són les més conservadores o les que mantenen la situació actual. Els errors estàndard s'agrupen per persona, i la importància de cada dimensió s'avalua amb proves F i amb el rang de les mitjanes marginals.

Secció sobre AOD. Es va situar després del tercer bloc d'activació. Primer, les persones enquestades valoraven quatre afirmacions sobre el desenvolupament i estimaven la despesa anual d'Espanya en AOD, en sis categories d'entre 1.500 i 76.000 milions d'euros (F2a).

A la meitat, triada a l'atzar, se li mostrava l'import real, i a l'altra meitat no. Finalment, totes en valoraven tres més.

Codificació dels grups d'anàlisi

Les persones enquestades s'agrupen de la manera següent. Les respostes «no ho sap» i «prefereix no respondre» es tracten com a valors perduts.

- **Edat:** 18-34, 35-54 i 55-80 anys.
- **Gènere:** home i dona (s'exclouen altres opcions).
- **Nivell educatiu:** fins a secundària inferior; secundària superior i postsecundària no terciària; i terciària.
- **Regió:** les set regions del qüestionari, sense recodificar.
- **Habitatge:** viu amb els pares, lloga una habitació, lloga un pis o una casa, o és propietari d'un pis o una casa.
- **Ingressos:** quatre trams d'ingressos nets mensuals de la llar, ajustats per la mida de la llar.
- **Ocupació:** segons la classificació de la mateixa persona en les categories A-D, o segons l'última ocupació si no treballa. La categoria E correspon a qui no ha tingut mai feina.
- **Situació econòmica de la llar (escala 1-10):** es divideix en terços (més aviat dolenta, neutra i més aviat bona).
- **Perspectives econòmiques:** millorarà, es mantindrà igual o empitjorarà.
- **Situació econòmica de la llar (versió descriptiva):** no pot pagar allò bàsic o amb prou feines ho fa; pot pagar només allò bàsic; cobreix allò necessari però estalvia poc; i viu amb comoditat i estalvia regularment.
- **Preocupacions:** mitjana dels vuit ítems de preocupació (alfa de Cronbach = 0,83), dividida en terços (preocupació baixa, moderada i alta).
- **Retallades de despesa:** es classifiquen segons la gravetat com a essencials (menjar, calefacció), importants (activitats, tecnologia, habitatge), només culturals, o cap retallada.
- **Partits:** PSOE, PP, Vox i Sumar, segons la intenció de vot o, si no n'hi ha, segons la proximitat partidista. Les formacions regionals s'integren en el partit de referència.

Referències

1. El PIB creix, els sous no

1 idealista. (2026, 1 d'octubre). *El precio del alquiler sube un 5,6% anual en septiembre, pero cae en el último trimestre (-0,4%)*. Preus d'oferta. El càlcul per a 70 m² és d'elaboració pròpia.

2 Martínez Moreno, R., i Rodríguez, A. (2025). *Per què puja la cistella de la compra? El paper de l'oligopoli alimentari i propostes per un canvi de model*. IDRA. Entre 2021 i 2024 els productes més barats es van encarir un 37%, davant del 23% dels de gamma alta.

3 Agencia Estatal de Meteorología. (2026). *España registra 61 días bajo ola de calor en 2026, más que en ningún otro año*.

4 INE. (2026, 30 de juliol). *Contabilidad Nacional Trimestral de España. Segundo trimestre 2026. Avance* [Nota de premsa].

5 Elaboració pròpia a partir d'Eurostat (tec00115). Entre 2022 i 2025, el PIB real per habitant d'Espanya va créixer un 11,2% acumulat, davant del 4,5% de la zona euro.

6 La Moncloa. (2024, 16 de maig). *Intervención del presidente del Gobierno en la IV edición del foro «Fondos Europeos: innovación para un crecimiento sostenible»*, organizado por elDiario.es.

7 Uxó, J., i Álvarez, I. (2026). New economic policies and post-pandemic Spanish economic growth. *Wirtschaft und Gesellschaft*, *52*(1), 57-93, pp. 83-85. https://doi.org/10.59288/wug521.336

8 Real Decreto 126/2026, de 18 de febrero, por el que se fija el salario mínimo interprofesional para 2026. La Moncloa. (2026, 17 de febrer). *SMI 2026: ¿cuánto sube el Salario Mínimo Interprofesional y a quién beneficia?*

9 El gràfic 1 compara el salari real per assalariat amb el PIB per habitant i la productivitat per persona ocupada (Eurostat), i el gràfic 2 mostra el cost salarial nominal per treballador (INE, Enquesta Trimestral de Cost Laboral). Descomptada la inflació (un 27% entre 2015 i 2025), el sou mitjà d'avui és lleugerament inferior al de 2015.

10 Banco de España, citat a Uxó i Álvarez (2026), pp. 86-87.

11 Conde-Ruiz, J. I., i Pinto, Á. (2026). *El coste de la vivienda y la pobreza oculta en España: 2014-2025* (Estudios sobre la Economía Española, núm. 2026-28). Fedea.

12 Martínez i Rodríguez (2025).

13 Belmonte, E. (2026, 2 d'octubre). *Los votos de PP, Vox y Junts tumban los dos decretos ley de vivienda aprobados el martes en el Consejo de Ministros*. Civio. També hi van votar en contra UPN i, en el cas del decret de pròrrogues indefinides, PNV i Coalición Canaria.

2. Viure sense marge

14 INE. (2026). *Encuesta de Condiciones de Vida (ECV). Año 2025*.

15 El baròmetre del CIS de març de 2026 dona la mateixa fotografia. Un 65,8% qualifica de bona o molt bona la seva situació personal, mentre que un 53,9% qualifica de dolenta o molt dolenta la d'Espanya. Font: Centro de Investigaciones Sociológicas. (2026). *Barómetro de marzo 2026* (Estudi núm. 3546), preguntes 9 i 10.

16 H/Advisors. (2026). *Horizontes. Informe abril 2026*.

17 INE. (2026). *Encuesta de Población Activa (EPA). Segundo trimestre de 2026*.

18 Horizontes arriba a una conclusió paral·lela. Més de la meitat de la població considera que no està progressant a la vida, i un 66,7% creu que avui és més difícil que fa deu anys portar una vida de classe mitjana: H/Advisors (2026).

19 Alba Sud ha calculat que a Andalusia la xifra arriba al 43,2% i a Múrcia al 42,5%, i ho ha descrit com la cara oculta d'una crisi turística doble. D'una banda hi ha el malestar per la turistificació de barris i ciutats. De l'altra, una part creixent de la població que no pot fer vacances, en un país que bat rècords de visitants internacionals any rere any. Font: Cañada, E. (2026). *Entre la precariedad vacacional y el turismo popular: ¿qué podemos aprender de América Latina?* Alba Sud, a partir de dades de l'ECV.

20 Les dades d'IDRA per a la província de Barcelona mostren que l'accés a la refrigeració segueix de prop la renda. El tenen el 38,9% de les llars que ingressen menys de mil euros al mes i el 71,2% de les que n'ingressen tres mil o més. Font: Martínez Moreno, R., i Vilaseca Corominas, E. (2026). *Qui pot protegir-se de la calor? Respondre a la desigualtat davant la calor a la província de Barcelona*. IDRA.

21 Elaboració pròpia a partir dels creuaments de l'enquesta GFNE i d|part (2026). Els percentatges exclouen les respostes «no ho sap» i «prefereix no respondre», i les preguntes sobre preocupacions es van fer a unes tres quartes parts de la mostra.

3. Qui fixa el preu

22 Elaboració pròpia a partir de l'INE (Índex de Preus d'Habitatge, Índex de Preus de Consum Harmonitzat i Enquesta Trimestral de Cost Laboral) i d'idealista (preu mitjà d'oferta del lloguer), mitjanes anuals 2015-2025. Vegeu el gràfic 2 de la introducció.

23 Weber, I. M., i Wasner, E. (2023). Sellers' inflation, profits and conflict: Why can large firms hike prices in an emergency? *Review of Keynesian Economics*, *11*(2), 183-213.

24 Elaboració pròpia a partir de l'INE i d'idealista. Vegeu el gràfic 2 de la introducció.

25 CCOO. (2024). *Cuatro décadas fallidas de política de vivienda en España*. Sobre el pes de l'habitatge social, vegeu també Verificat. (2026, 10 d'octubre). *Franco construyó millones de viviendas protegidas, pero ya se han liberalizado*.

26 Per a una història del model immobiliari espanyol, vegeu López, I., i Rodríguez, E. (2010). *Fin de ciclo. Financiarización, territorio y sociedad de propietarios en la onda larga del capitalismo hispano (1959-2010)*. Traficantes de Sueños. La Llei 16/2012, de 27 de desembre, va reduir al 0% el tipus de l'impost de societats de les SOCIMI. Sobre la venda d'actius de la Sareb i dels bancs rescatats a fons d'inversió, vegeu Gabarre, M. (2019). *Tocar fondo. La mano invisible detrás de la subida del alquiler*. Traficantes de Sueños.

27 Sobre l'entrada de capital inversor en el mercat residencial des de 2014, atret per rendiments superiors als dels dipòsits i la borsa, vegeu Palomera, J. (2026). *Mercat residencial, impactes de polítiques de limitació de compres i altres mesures. Informe executiu*. IDRA per a la Generalitat de Catalunya.

28 Gil, J., Villas, Ó., García-Duch, M., i Lebrusán, I. (2026b). *El problema de la concentración inmobiliaria en España* (Vivienda, Consumo y Desigualdad, Informe 2). Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030 i IFS-CSIC, a partir del Panel de Hogares de l'Agència Tributària. Les xifres no són comparables amb les de l'Enquesta de Condicions de Vida, que mesura el règim de tinença declarat.

29 Arcarons, J., Raventós, D., i Torrens, L. (2026, 4 d'octubre). Reino de España: un mercado inmobiliario que alienta las raíces del malestar. *Sin Permiso*, a partir de l'Estadística de declarants de l'IRPF de l'Agència Tributària.

30 Banco de España. (2025). *Informe Anual 2024*, capítol 4.

31 Gil, Villas, García-Duch i Lebrusán (2026b).

32 Sobre per què construir més no basta si no canvien les regles que fan de l'habitatge un negoci rendista, vegeu Palomera, J. (2025). *El segrest de l'habitatge. Per què és tan difícil tenir casa, i com això pot trencar la societat*. Pòrtic.

33 Gil, J., Vidal, L., i Martínez, M. A. (2023). *¿Cómo afectará el control del precio de los alquileres a los caseros?* IDRA.

34 Ill-Raga, M., Pérez, P., i Palomera, J. (2025). *El auge del rentismo y la fractura urbana global. Un análisis internacional sobre alquiler y desigualdad*. IDRA.

35 Elaboració pròpia a partir de l'Índex de Preus de Consum Harmonitzat de l'INE (aliments i índex general) i de l'Enquesta Trimestral de Cost Laboral, mitjanes anuals 2015-2025.

36 Martínez i Rodríguez (2025).

37 Comissió Europea. (1991). *The development and future of the CAP. Reflections paper of the Commission*, COM(91) 100 final. Per a la història del sistema agroalimentari espanyol, vegeu Naredo, J. M. (1996). *La evolución de la agricultura en España (1940-1990)*. Universidad de Granada.

38 Martínez i Rodríguez (2025).

39 NIQ. (2026). *El mercado del gran consumo en España 2025*.

40 Martínez i Rodríguez (2025).

41 INE. (2025). *Estadística de defunciones según la causa de muerte*.

42 Elaboració pròpia a partir de l'Índex de Preus de Consum Harmonitzat (electricitat, gas i carburants), Eurostat i INE, mitjanes anuals 2015-2025.

43 INE. (2026, 29 de setembre). *Indicador adelantado del IPC. Septiembre 2026*.

44 Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric.

45 Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia. (2024-2025). *Informe de supervisión de los cambios de comercializador* i *Boletín trimestral de supervisión del mercado minorista de gas natural*.

46 Red Eléctrica de España. (2026). *Informe del sistema eléctrico español 2025*.

47 Santiago, E., i Tejero, H. (2026). *España contra el desierto. Cómo convertir la emergencia climática en un gran proyecto de prosperidad para nuestro país*. Arpa.

48 Sobre qui es beneficia de la transició energètica i qui en queda fora, vegeu Vilaseca Corominas, E., i Martínez Moreno, R. (2026). *¿Quién tiene acceso a la energía solar? El autoconsumo en las grandes ciudades, un despliegue escaso y desigual*. Observatori de Coòpolis i IDRA.

49 INE. (2026). *Encuesta de Condiciones de Vida (ECV). Año 2025*.

50 INE. (2024). *Encuesta de Condiciones de Vida. Módulo sobre condiciones de la vivienda y eficiencia energética. Año 2023*. Sobre la desigualtat davant la calor i les polítiques per corregir-la, vegeu Martínez Moreno, R., i Vilaseca Corominas, E. (2026). *Qui pot protegir-se de la calor? Respondre a la desigualtat davant la calor a la província de Barcelona*. IDRA.

4. Una disputa oberta

51 Els grups de partit inclouen qui declara intenció de votar-lo i, entre qui no té el vot decidit, qui s'hi sent més proper. Per això parlem de votants en sentit ampli.

6. Les quatre propostes

52 Gil, J., Villas, Ó., García-Duch, M., i Lebrusán, I. (2026a). *Un mercado dominado por multiarrendadores: estructura y concentración del mercado del alquiler en España* (Vivienda, Consumo y Desigualdad, Informe 1). Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030 i Instituto de Filosofía del CSIC.

53 Navarro, F., i Llonch, P. (2026). *Aproximación macroeconómica a la Seguridad Social de la Alimentación en el Estado español*. El Pa Sencer, Seminari d'Economia Crítica Taifa i Revista Soberanía Alimentaria. https://www.soberaniaalimentaria.info/images/estudios/Informe_SSA.pdf

54 Diputació Foral de Gipuzkoa. (2025). Dossier de les Jornades d'Energia, octubre de 2025.

55 Institut Català d'Energia. (2023). *Prospectiva energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050)*. Generalitat de Catalunya. Aprovada per l'Acord GOV/130/2023, de 13 de juny.

56 Marrero, G. A., Martínez-Toledano, C., Palomino, J. C., i Petrov, D. (2025). *La desigualdad de la riqueza por comunidades autónomas. Evidencia a partir del nuevo Atlas de Riqueza de España* (EsadeEcPol Policy Brief núm. 51). EsadeEcPol.

57 Macías, I. (2026). *Un impuesto al patrimonio para el siglo XXI*. Oxfam Intermón.

58 Ibídem.

59 López Laborda, J., i Zárate Marco, A. (2026). *Efectos recaudatorios y distributivos de los beneficios fiscales en el impuesto sobre el patrimonio* (Documento de trabajo). Oxfam Intermón. Estimacions elaborades a partir del Panel de Hogares 2021 (AEAT, INE i IEF).

60 Durrer, C. (2026). *Simulaciones de un impuesto mínimo sobre patrimonio neto. Nota metodológica y estimaciones con el Panel de Hogares*. Informe complementari a Macías (2026). Oxfam Intermón.

61 Cal tenir en compte que una part d'aquesta xifra es podria haver recaptat ja per la via de la supressió de l'exempció de l'empresa familiar i del límit conjunt.

62 Gómez de Antonio, M., Pérez Valls, R., i Silva Alonso, A. (2025). *Suppression of the Dual Scheme in the Spanish Personal Income Tax* (ICAE Working Paper 0525). Escenaris 2 i 3, amb coeficients de reducció del 50% i el 40% aplicats als guanys per transmissions.

Bibliografia seleccionada

Arcarons, J., Raventós, D., i Torrens, L. (2026, 4 d'octubre). Reino de España: un mercado inmobiliario que alienta las raíces del malestar. *Sin Permiso*.

Banco de España. (2025). *Informe Anual 2024*. Banco de España.

Cañada, E. (2026). *Entre la precariedad vacacional y el turismo popular: ¿qué podemos aprender de América Latina?* Alba Sud.

CCOO. (2024). *Cuatro décadas fallidas de política de vivienda en España*. Confederación Sindical de CCOO, Gabinete Económico Confederal.

Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia. (2025). *Informe de supervisión de los cambios de comercializador*. CNMC.

Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia. (2025). *Boletín trimestral de supervisión del mercado minorista de gas natural*. CNMC.

Comissió Europea. (1991). *The development and future of the CAP. Reflections paper of the Commission* (COM(91) 100 final). Comissió Europea.

Conde-Ruiz, J. I., i Pinto, Á. (2026). *El coste de la vivienda y la pobreza oculta en España: 2014-2025* (Estudios sobre la Economía Española, núm. 2026-28). Fedea.

Durrer, C. (2026). *Simulaciones de un impuesto mínimo sobre patrimonio neto. Nota metodológica y estimaciones con el Panel de Hogares*. Informe complementari a Macías (2026). Oxfam Intermón.

Gabarre, M. (2019). *Tocar fondo. La mano invisible detrás de la subida del alquiler*. Traficantes de Sueños.

Gil, J., Vidal, L., i Martínez, M. A. (2023). *¿Cómo afectará el control del precio de los alquileres a los caseros?* IDRA.

Gil, J., Villas, Ó., García-Duch, M., i Lebrusán, I. (2026a). *Un mercado dominado por multiarrendadores: estructura y concentración del mercado del alquiler en España* (Vivienda, Consumo y Desigualdad, Informe 1). Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030 i Instituto de Filosofía del CSIC.

Gil, J., Villas, Ó., García-Duch, M., i Lebrusán, I. (2026b). *El problema de la concentración inmobiliaria en España* (Vivienda, Consumo y Desigualdad, Informe 2). Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030 i Instituto de Filosofía del CSIC.

Gómez de Antonio, M., Pérez Valls, R., i Silva Alonso, A. (2025). *Suppression of the Dual Scheme in the Spanish Personal Income Tax* (ICAE Working Paper 0525). Instituto Complutense de Análisis Económico.

H/Advisors. (2026). *Horizontes. Informe abril 2026*. H/Advisors.

Ill-Raga, M., Pérez, P., i Palomera, J. (2025). *El auge del rentismo y la fractura urbana global. Un análisis internacional sobre alquiler y desigualdad*. IDRA.

INE. (2026). *Encuesta de Condiciones de Vida (ECV). Año 2025*. INE.

López, I., i Rodríguez, E. (2010). *Fin de ciclo. Financiarización, territorio y sociedad de propietarios en la onda larga del capitalismo hispano (1959-2010)*. Traficantes de Sueños.

López Laborda, J., i Zárate Marco, A. (2026). *Efectos recaudatorios y distributivos de los beneficios fiscales en el impuesto sobre el patrimonio* (Documento de trabajo). Oxfam Intermón.

Macías, I. (2026). *Un impuesto al patrimonio para el siglo XXI*. Oxfam Intermón.

Marrero, G. A., Martínez-Toledano, C., Palomino, J. C., i Petrov, D. (2025). *La desigualdad de la riqueza por comunidades autónomas. Evidencia a partir del nuevo Atlas de Riqueza de España* (EsadeEcPol Policy Brief núm. 51). EsadeEcPol.

Martínez Moreno, R., i Rodríguez, A. (2025). *Per què puja la cistella de la compra? El paper de l'oligopoli alimentari i propostes per un canvi de model*. IDRA.

Martínez Moreno, R., i Vilaseca Corominas, E. (2026). *Qui pot protegir-se de la calor? Respondre a la desigualtat davant la calor a la província de Barcelona*. IDRA.

Naredo, J. M. (1996). *La evolución de la agricultura en España (1940-1990)*. Universidad de Granada.

Navarro, F., i Llonch, P. (2026). *Aproximación macroeconómica a la Seguridad Social de la Alimentación en el Estado español*. El Pa Sencer, Seminari d'Economia Crítica Taifa i Revista Soberanía Alimentaria.

NIQ. (2026). *El mercado del gran consumo en España 2025*. NIQ.

Palomera, J. (2025). *El segrest de l'habitatge. Per què és tan difícil tenir casa, i com això pot trencar la societat*. Pòrtic.

Palomera, J. (2026). *Mercat residencial, impactes de polítiques de limitació de compres i altres mesures. Informe executiu*. IDRA per a la Generalitat de Catalunya.

Red Eléctrica de España. (2026). *Informe del sistema eléctrico español 2025*. Red Eléctrica de España.

Santiago, E., i Tejero, H. (2026). *España contra el desierto. Cómo convertir la emergencia climática en un gran proyecto de prosperidad para nuestro país*. Arpa.

Uxó, J., i Álvarez, I. (2026). New economic policies and post-pandemic Spanish economic growth. *Wirtschaft und Gesellschaft*, *52*(1), 57-93. https://doi.org/10.59288/wug521.336

Vilaseca Corominas, E., i Martínez Moreno, R. (2026). *¿Quién tiene acceso a la energía solar? El autoconsumo en las grandes ciudades, un despliegue escaso y desigual*. Observatori de Coòpolis i IDRA.

Weber, I. M., i Wasner, E. (2023). Sellers' inflation, profits and conflict: Why can large firms hike prices in an emergency? *Review of Keynesian Economics*, *11*(2), 183-213.

idrabcn.com

idra@idrabcn.com

Una investigació comissionada pel Global Fund for a New Economy,
elaborada en col·laboració amb d|part.

IDRA Institut de
Recerca Urbana
de Barcelona